

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXII Rugsėjis – September 15, 1977 Nr. 35

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

UŽ VATIKANO DURŲ

Galvojama apie didesnius pasikeitimus

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Neseniai pasigirdo gandai, kad popiežius Povilas VI ruošiasi atsistatydinti. Juos nesunku suprasti. Visų pirma šio mėnesio 26 d. jam sueis 80 metų. Jis pats sulaukusius tokio amžiaus bažnytinis dignitorius ragino atsistatydinti ir tiek metų sulaukę kardinolai jau neturi teisės balsuoti renkant naują popiežių. Be to, Povilas VI gerokai kenčia nuo reumato ir dėl to kartais leidžiasi nešamas soste — sedia gestatoria — ko anksčiau vengė. Pagaliau, daugelis akcijos pasiilgusių katalikų norėtų šventame Soste matyti energingesnę, mažiau atsargią, asmenybę. Dėl viso to, nors gandai apie pasitraukimą buvo paneigti, apie galimus pasikeitimus daug kalbama. Pavyzdžiui, londoniškis The Economist tai temai paskyrė net šešis puslapius, savo turinio rodyklėje nevisai mandagiai sutraukdamas: "In an embattled Vatican most people are waiting for Paul VI to die"...

The Economist

An old Pope

In an embattled Vatican most people are waiting for Paul VI to die, pages 17-23.

Kas gi galėtų būti išrinktas nauju popiežium? Jį renkanti kardinolų kolegija turi 135 narius. Iš jų pora tuzinų jau yra peržengę 80 metų ir negali balsuoti. Tautybėmis skirstant, daugiausia yra italų — apie 40 turės dar teisę balsuoti. Iš to galima spręsti, kad ne italo išrinkimas popiežium nors yra galimybių ribose, tačiau vargiai dar įmanomas praktiškais sumeti-

mais. Italui geriau bus susikalbėti su Kurija, kurioje vis dar dominuoja italai. Tiesa, beveik 2/3 visų kurijos pareigūnų, kurių viso esama apie 2.000, jau nėra italai, tačiau italai dominuoja Valstybės Sekretariate, kuris prižiūri visas kitas kurijos institucijas: 9 kongregacijas, dar tris kitus sekretariatų bei visą eilę paskirų komisijų. Įdomu, kad pats Vatikano Valstybės Sekretorius yra prancūzas kardinolas Villot, tačiau jo dešinioji ranka buvo anksčiau buvęs Povilo VI asmeninis sekretorius arkivyskupas Benelli, kuris turėjęs daugiau galios už prancūzą. Birželio mėn. Benelli buvo paskirtas Florencijos kardinolu - arkivyskupu. Kadangi jis dar palyginti jaunas — 56 metų — galima manyti, kad Povilas VI norėtų jį matyti savo įpėdiniu. Juo labiau, kad ryškesnio ar daugiau populiarešnio kandidato nesimato.

Pesimistams Benellio iškilimas kandidatų į popiežius tarpe laikomas ženklu, kad Katalikų Bažnyčia ir toliau bus konservatyvi, o Vatikanas daugiau susirūpinęs užsienio politika negu pastoracija. Juk ir Povilas VI, iki savo paskyrimo 1954 metais Milano arkivyskupu, daugiau kaip 30 metų dirbo diplomatinę darbą Vatikano valstybės Sekretariate. Mūsų tarpe daugiau kalbama ir ginčijamasi dėl Vatikano užsienio politikos, bet ne teologijos ar moralės klausimais. Už tat šio straipsnio ribose prie jos tik ir sustosime.

(Nukelta į 3 psl.)

Aidas choras koncerto metu. Iš kairės pianistas J. Gavedas, vadovas sol. V. Verikaitis ir pranešėja Jūratė Statkutė-de Rosales.

LIETUVA BRANGI MANO TĖVYNĖ...

ALEKSANDRA VAISIČIENĖ

Šiais iškilmingais žodžiais nuskambėjo pirmoji Hamiltono mergaičių choro "Aidas" daina, Carace Venezueloje, vadovaujama solisto V. Verikaitio. Tai tik antras toks lietuviškų dainų choras, kuris aplanko Venezuelą per 30 metų. Apie choro atvažiavimą į Venezuelą žinojome jau gana senai. Nors ir labai sunku tokiai mažai kolonijai atlikti tokį didelį priėmimo darbą, bet visi kaip vienas reikalui esant, stengiamės kas kuom gali prisidėti. Ypač, dar vasaros metu, kada daugelis tėvų su savo vaikais išvažiuoja vasaroti. Didžiausias darbų svoris krito ant Jūratės Statkutės de Rosales pečių, kuri turi daugybę pažinčių vietinių žmonių tarpe.

Hamiltono mergaičių choras "Aidas" davė du koncertus Venezueloje. Vieną Caraco mieste, o kitą "Puer-

to Azul" (mėlynasis uostas) privataus klubo patalpose, rezidencinėje, kurortinėje vietoje, apie 50 km. nuo Caraco miesto. Tai viena iš gražiausių vietų jūros pakrastyje Pietų Amerikoje.

Pagerbdami Hamiltono mergaičių chorą "Aidas" viešėjimą Venezueloje, į koncertą apsilankė Kanados ambasadorius Rousseau su ponia, ir kultūros reikalų attaché Percy Obols, latvių kilmės torontiškis. Taip pat atvažiavo ir mūsų tautiečių iš provincijos miestų. Pasirodo, kad išklausyti lietuviškų dainų koncertą, ne-

buvo jokia kliūtis ir porą šimtų kilometrų atstumas.

Dainos labai gražios, ne kurios net negirdėtos. Atlikime ir paruošimo darbe jautėsi didelė treniruotė. V. Verikaitis geras baritonas, kas Pietų Amerikos gyventojams buvo net staigmena, toks žemo balso panaudojimas dainavime. Nes čia visi dainininkai tenorai.

Mergaitės scenoje, savo margų tautinių rūbų spindėjime, atrodė, lyg gėlės, iš mūsų kvapių tėviškės darželių, ir visi kiti rūbų pakeitimai buvo gana skoningi. Solisto V. Verikaitio jungtinis dainavimas su choru nepaprastai stiprino choro sudėtį dainų atlikime, negalima buvo sakyti, (Nukelta į 4 psl.)

ALT S-GOS VICEPIRM. BRONIUS DUDA LANKESI NEW YORKE

ALT S-gos Richmond Hill New Yorke skyriaus narių išvyka į gamtą įvyko š. m. rugpiūčio 28 d., inž. Algio ir Mildos Sperauskų

puošnioje sodyboje Pomona, N. Y., kurioje dalyvavo ir svečias iš Los Angeles, Kalifornijos ALT S-gos vicepirmininkas Bronius Duda.

Skyriaus pirm. dail. Juozas Bagdonas pasidžiaugė gausiu atsilankymu, skyriaus jaunųjų narių padaugėjimu ir pakvietė tarti žodį tolimą svečių. Po supažindinimo su malonia aplinka, namų šeimininkė pakvietė prie vaišių stalo ir buvo pasidalinta nuomonėmis įvairiais lietuvišką gyvenimą liečiančiais klausimais.

Sekančią dieną, rugpiūčio 29-tą su ALT S-gos vicepirmininku B. Duda įvyko pasitarimas buvusios valdybos narių ir S-gos atstovų kitose organizacijose J. ir E. Sirusų sodyboje, Flemington, N. J., kur svečias senos draugystės ryšių prisiminimui buvo apsisostojęs.

Dalis tautininkų veikėjų po pasitarimo su Sąjungos vicepirmininku Br. Duda iš Los Angeles. Iš kairės: R. Žymantaitė, inž. A. Sperauskas, M. Sperauskienė, ALTS vicepirm. B. Duda, dail. J. Bagdonas, S. Abraitienė, J. Sirusas, E. Čekienė ir V. Abraitis. L. Tamošaičio nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

PANAMOS KANALO SUTARTYS. — TERORIZMAS, KURIAM DEMOKRATIJA NERANDA ATSAKYMŲ. — IZRAELIO-PIETŲ AFRIKOS AŠIS. — GALIMYBĖS RODEZIJOS. — IDOMI TITO KELIONĖ.

Panamos kanalo sutartys trečiadienį buvo pasirašytos taip iškilmingai, kad beveik nepatogu jų neratifikuoti. Iš tikro Amerikos visuomenė esanti nusistačiusi prieš naujas sutartis 46 prieš 39 santykiu. Tai reiškia, kad kai kurie senatoriai skaitydamiesi su tautos nuotaikomis, gali už jas ir nebalsuoti. Kiekvienu atveju pasirašymo momentu administracija dar neturėjo reikiamos daugumo senatės ratifikacijai. Sakome sutartys daugyskaitoje, nes jų iš tikro yra dvi. Viena tvarko kanalo valdymą iki 1999 m. galo, o kita numato kanalo 'neutralumą' po 2000 metų.

Opozicija daugiausia remiasi sentimentu: kodėl galingos JAV, pastačiusios Panamos kanalą ir jį iki šiol gerai tvarkiusios, turi jį atiduoti mažai Panamos valstybei, valdomos diktatoriaus? Atsakymas į tai yra toks, kad patogiau laikyti kanalą po Panamos vėliava negu jį ginti nuo teroristų bei duoti akstino Pietų ir Vidurio Amerikai kalbėti apie 'jankių' imperializmą! Netgi karo atveju kanalo reikšmė labai didelė, nes jis per mažas didiesiems lėktuvnešiams ir tanklaiviams, o ir pats karas, jei bus pavartoti strateginiai atominiai ginklai, turėtų būti labai trumpas.

★

Pasirašymo išvakarėse Washingtone sprogo dvi bombos, padėtos laisvų kubiečių, ir turėjusios tikslą protestuoti prieš sovietų kišimasi į Kubą. Teroras ir toliau pasilieka garsiausia protesto priemone, prieš kurią demokratija neranda apsigynimo. Mat, teroro aktams negali užbėgti už akių, nesiaurindamas gyventojų teisių. Juk šiame krašte teismo atsakomybėn yra patrauktas FBI New Yorke viršininkas John J. Kearney už tai, kad jis sekdamas teroristų 'Weathermen' organizaciją, atidarė jų paštą ir klausėsi jų telefoninių pasikalbėjimų!

Ta problema dar aktualesnė Vokietijoje, kur teroristai pagrobė vieną iš įtakingiausių pramonininkų, Mercedes-Benz direktorių Hans Martin Schleyer, 62 metų, užmušdami šoferį ir tris lydėjusius počininkus. (Ta apsauga liudija, kokioje baimėje gyvena įtakingesni žmonės tame krašte, kur teroristai per paskutinius penkis metus nužudė 21 žymią asmenybę).

Žmonių grobimas politiniais ir paprastais pasipel-

ninimo sumetimais yra kasdienė naujiena ir Italijoje. Ir jei čia suminėjome vokiečius ir italus, kar kartą sugrįžkime prie Kapplerio bylos, kurią žmona čemodane išsinešė iš Romos ligoninės, nes toji byla gerai nušviečia kovos prieš terorą problemą. Pagal DER SPIEGEL buvo taip:

1944 metų kovo 23 d. du Romos komunistiniai partizanai Roario Bentivegna ir jo draugė Carla Capponi susprogdino sašlavom rinkti vežimėlį, kuriam buvo paslėpta bomba ir kelios rankinės granatos, tuo metu, kai pro šalį žygiavo vokiečių policijos kuopa, sudaryta iš naujokų, mobilizuotų Pietų Tyrolyje. Jų žuvo 32, o kartu ir 7 niekuo nedėti praeiviai — italai bei vienas vaitas.

Vokiečiai, žinoma, užsino-rėjo keršto ir net rengėsi susprogdinti visą kvartalą su visais gyventojais. To faktinai norėjo ir komunistiniai partizanai, nes tokia baisi akcija be abejo sujau-dintų visus romėnus ir jie atsisakytų nuo iki tol neutralios laikysenos. Už tat tokiam teotoniškam kerštui pasipriešino ne kas kitas kaip vokiečių karo policijos Romoje viršininkas Kappler. Jis aiškino savo viršininkams, kad atetanto kaltininkus jis galėsias pagauti — patys romėnai juos išduos. Hitleris, kuris iš karto norėjo sušaudyti už kiekvieną policininką tarp "30 ir 50" italų, pagaliau nusileido iki 10 ir įsakė tuojau pat praveisti egzekuciją. Kapplerio žinioje buvo 270 kalinių, jų tarpe keli jau nuteisti mirtimi bei laukia tokio pat likimo už partizaninę veiklą. Kadangi vienas iš sužeistų vokiečių greitai mirė, jam jau reikėjo 330 aukų. Už tat jis pareikalavo iš Romos prefekto Caruso duotį jam dar 50. Per klaidą, tas jam atsiuntė 55, kuriuos Kappleris ir sušaudė. Tie penki ir nulėmė Kapplerio likimą. Italijos kariuomenės teis-

mas 1948 m., nagrinėdamas tą bylą, nutarė, kad už įkai-tų šaudymą Kappleris negali būti teisiamas. Patys italai Albanijoje už vieną partizanų nužudytą savo karį sušaudydavo 200 albanų! Teismas tačiau nubaudė Kapplerį kalėti iki gyvos galvos už įsakytos normos peržengimą — 5 papildomų aukų nužudimą!

★

Sovietų žvalgyba neseniai atkreipė amerikiečių žvalgybos dėmesį į tai, kad Pietų Afrika ruošiasi susprogdinti savo pirmą atominę bombą. Diplomatinis JAV ir Vakarų Europos valstybių demaršas tą procesą sustabdė. NEWS-WEEK žiniomis, toji bomba buvęs bendravimo tarp pietų Afrikos ir Izraelio rezultatas. Po 1973 m. karo, po kurio daugumas juodų Afrikos kraštų nutraukė santykius su Izraeliu, pastarojo santykiai su Pietų Afrika labai pagerėjo. Ten gyvena per 120.000 žydų.

Būnant Afrikoje... Paskutinis amerikiečių - britų planas Rodezijos ateičiai numato atiduoti visą valdžią pereinamajam laikotarpiui britų generolui, kuris suorganizuotų visai naują administraciją ir kariuomenę iš kitų valstybių savanorių ir... partizanų. Kaip tik tą dalį plano visiškai atmetė Rodezijos ministeris pirmininkas Ian Smith, kuris neseniai laimėjo seimo rinkimus. Žinia, tą seimą negali laikyti reprezentinių visiems 6 ar 7 milijonams Rodezijos gyventojams. Rinkimai tačiau paliudijo, kad Smithui pasitiki milžiniška Rodezijos 280,000 baltųjų dauguma, kuris tuo pačiu gavo laisvas rankas siekti 'vidaus sprendimo', t. y. susitarti su vadinamais nuosaikiais juodųjų vadais dėl valdžios jiems perleidimo. Teoriškai, Smithas galėtų surasti juodų politikų, kurie norėtų priimti valdžią iš jo, bet ne partizanų, kurie, suprantama, sykį įžengę į Rodeziją, ją visą ir norėtų sau pasi-laikyti, bet ar tai pasiseks ir praktiškai, atsakyti gali tik ateitis.

★

Spaudoje palyginti mažo dėmesio susilaukė nesena Jugoslavijos Tito viešnagė Sovietų Sąjungoje, Kinijo-

je ir Šiaurės Korėjoje. Iš tikro ta kelionė buvo verta didesnio dėmesio. Ideologiniai, Maskva ir Pekinas nepitaria Belgradui, tačiau kiniečiai žiūri su simpatija į Tito, nes jis drįso pasipriešinti rusams ir eventualiai gali išvystyti glaudesnius ryšius su Bulgarija ir Rumunija. Pats Tito rusus laiko sau grėsme, bet iš kitos pusės jie garantuoja jo sistemą nuo eventualaus spaudimo iš Vakarų. Ekonominiai Rusija sudaro rinką Jugoslavijos gaminiais, kurių ji kitur parduoti negali. Panašios nuomonės yra ir Brežnevas, kuris, kabindamas Spalio Revoliucijos ordiną ant Tito krūtinės, aiškino, kad neesą reikalo kalbėti apie skirtumus tarp abiejų kraštų, svarbu, kad esama taikingų priemonių susitarti dėl to skirtumo ir abu kraštai reikalingi vienas kitam. Šiaurės Korėjoje Tito bandė įtraukti į 'nesusidedančių kraštų, tarpą jos valdovą Kim Il Sung, kuriam ta idėja patiko.

★

Pasaulinė psichiatrų asociacija, turėjusi konvenciją Honolulu, Havajuose, 90 prieš 88 balsus pasmerkė psichiatrijos panaudojimą politiniams tikslams. Įspūdingesne balsų dauguma (121 prieš 66) asociacija nutarė įsteigti komisiją psichiatrijos panaudojimui politiniams tikslams tirti. Sa-

vaime aišku, kad galvoje turima Sovietų Sąjunga, kurioje ta praktika yra vieša paslaptis. Daugelis kitų kraštų psichiatrų stengėsi išsilaikyti 'neutralūs', teisingamiesi nežiną visai tikrų faktų, o be to ir kitų kraštų psichiatrinėse ligoninėse pasitaiko visokių dalykų, CIA bandžiusi veikti toje srityje ir pan. Iš tikro Vakaruose yra pakankamai liudininkų, kurie tą sovietų praktiką yra patyrę ant savo kailio kaip pacientai ar gydytojai. Kad tas klausimas iš viso buvo rimtai svarstytas, daugiausiai prisidėjo britų psichiatras Sidney Bloch ir politinis mokslininkas Peter Reddaway kaip tik konvencijos išvakarėse išleidę knygą PSYCHIATRIC TERROR, kuriame aprašė daugiau kaip 200 konkrečių atsitikimų, kada disidentai buvo paskelbti išprotėjusiais. Dr. Bloch paskelbė per pasikalbėjimą su NBC televizija, kad Sovietų Sąjungos beprotnamiuose laikoma tarp 700 ir 1000 politinių kalinių.

1ST CLASS MACHINISTS

With heavy grinding experience, on Cylindrical & Surface grinder. For close tolerance work. Steady work for qualified men & fringe benefits.

APPLY IN PERSON FOERST STAR PLASTICS

6 Stuart Road
Chelmsford, Mass. 01824
617-256-8781

(31-40)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

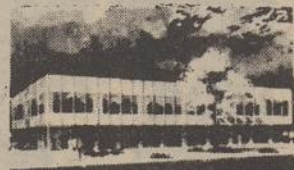
UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7½% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6½% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

STUDIJUOKIME LITUANISTIKĄ

Prieš penkeris metus — 1972 m. buvo sutikta džiuginanti žinia, kad po didesnių lietuvių pastangų, buvo įvestas lituanistikos kursas Illinois univeristeto Chicagos skyriuje (University of Illinois at Chicago Circle — UICC). Šiame universitete studijuoja didokas skaičius lietuvių studentų, daugiau ar mažiau mokančių lietuvių kalbą. Pirmaisiais mokslo metais lietuvių kalbos įvairius kursus lankė 101 studentas, bet per penkeris metus nukrito iki 21 studento.

Lietuvių kalbą studijuojantiems yra duodami kreditai, kaip ir už kitas svetimų kalbas. Universiteto vadovybė, ypač lingvistikos departamentas ir prof. dr. Janina Rėklaitienė deda pastangas lituanistikos kursus pratęsti. JAV LB švietimo Tarybos pirmininko Broniaus Juodelio ir prof. dr. Janinos Rėklaitienės sutartinių pastangų dėka, lituanistikos kursas yra UICC pratęsiamas ir belieka studentams užpildyti klases.

Lituanistikos kursas dėstomas gana plačioje skalėje: nuo visai nemokančių (101-103), lietuviškai kalbančių (104-106) iki lietuvių kalbos kursą yra ėmę ir nelietuviai. Būtų gerai, kad ir dabar lietuviai studentai registruotųsi patys ir paragintų savo draugus ne lietuvius.

Įvesti lituanistiką į amerikiečių aukštąsias mokyklas nėra lengva. Įvedus, reikia lietuvių kalbos kursus išlaikyti. Daugiausiai studentų yra buvę 101 ir 104 kursuose, po kelis 200 ir 300 kurse, bet praėjusiais metais pastaruosiuose kursuose jau nebuvo nė vieno studento.

Švietimo Tarybos pirm. Br. Juodelis su prof. J. Rėklaitienė, peržiūrėjo UICC visų studentų sąrašus (10.000) ir atrinko 300 lietuviškų pavardžių. Jiems buvo išsiųsti laiškai su prof. J. Rėklaitienės anketą, prašant registruotis ir užpildžius anketą grąžinti nurodytu adresu.

Prašomi visi lietuviai studentai daugiau domėtis lituanistika, registruotis į

atitinkamus kursus ir gauti už juos kreditus. Studentų tėvai prašomi paaiškinti savo vaikams lietuvių kalbos mokėjimo reikalingumą ir paraginti lituanistinius kursus lankyti.

Reikia bent po 15 studentų pirmųjų dviejų kursų (101 ir 104) klasėse. Argi neatsiras nė 10 nuošimčių lietuvių studentų, suinteresuotų lituanistikos tobulinimu?

Studentai, remiami tėvų, mokytojų ir visos lietuvių bendruomenės turėtų daugiau domėtis lituanistika, registruotis į esamus kursus ir juos lankyti.

Plačiosios visuomenės rūpesčiu yra išgelbėta Vasario 16 gimnazija Vokietijoje, tikėkime, kad Illinois universiteto Chicagos skyriuje esantieji lituanistikos kursai taip pat susilauks pakankamo klausytojų skaičiaus.

A. Juodvalkis

DALYVAUKIME ŽYGYJE DĖL ŽMOGAUS TEISIŲ

Pabaltiečių žygis už žmogaus teises, įvyksiantis Washingtono rugsėjo 24 d. yra ruošiamas ne mums, lietuviams, latviams ir estams gyvenantiems išeivijoje, bet mūsų pavertiesiems broliams už geležinės uždangos. Turint tą tikslą omenyje, visiems turėtų būti aišku, kad žygio programa pirmoje vietoje yra taikoma Washingtono spaudai ir Washingtono politiniams vadams.

Pabaltiečių žygis už žmogaus Teises įvyks rugsėjo mėn. 24 dieną, Washingtono, D. C.

Laikas greitai bėga — išlaidų daug, pajamų mažai. Mielas lietuvi, prašau paremk šį mums visiems pasaulio lietuviams svarbų žygį. Au-
kas prašome siųsti **BALTIC HUMAN RIGHTS RALLY, INC., 1617 Fairway Lane, Naperville, Illinois 60540.** Čekius prašome rašyti **Baltic Human Rights Rally, Inc.** vardu.

ALT S-gos Richmond Hill skyriaus išvykos A. ir M. Sperauskų sodyboje dalis svečių. Pirmoj eilėj sk. narių jaunimas. Antrojo eilėj sėdi: Bagdonienė, Abraitienė, Šimėnienė, Čekienė, Bilėnienė, Sperauskienė ir Gureckaitė. Stovi: Reivytenė, Abraitis, Žymantaitė, Gasiliūnienė, Donuhienė, Sirusas, Sirusienė, Gasiliūnas, Šimėnas, Bilėnas, Sperauskas, dr. Slavinskas, Slavinskienė, dr. Čekas, Sąjungos vicepirm. B. Duda, Bagdonas ir kt. L. Tamošaičio nuotr.

žygio rengėjai nemažai šią vasarą keliavo po Ameriką, aiškindami pabaltiečių kolonijoms žygio tikslus. Iš ne vieno klausytojo šio žygio ambasadoriams teko išgirsti skeptišką "O kas man ten įdomaus bus?" Pabrėžiama, kad tai nėra tikslas suorganizuoti turistų ekskursiją, o sukurti rimtą politinį momentą, kuris turės įtakos politinės jėgos centrums. Žodžiu, šis žygis nėra pramoginis (nors ir tam bus laiko Washingtono vykstantiems).

Kiekvienas lietuvis, jeigu jam rūpi dabartinė padėtis Lietuvoje ir jeigu dabartinė santvarka jam nepriimtina, turėtų jausti pareigą žygyje dalyvauti. Praleisti tiesiog auksinę progą iškelti Pabaltijo pavergimą, tuomet kai žmogaus teisės yra šių dienų aktualija, ir kai Helsinkio sutartis nagrinėjama spaudoje, būtų tragiška. Žygio sėkmė ar nesėkmė priklausys, didele dalimi, nuo demonstrantų gausumo. Tad visi dalyvaukime žygyje.

Negalintieji žygyje dalyvauti, paremkite auką. Siųskit šiuo adresu: **Baltic Human Rights Rally, Inc. 1617 Fairway Lane, Naperville, Ill. 60540.**

UŽ VATIKANO DURŲ...

(Atkelta iš 1 psl.)

Kaip jau sakėme, Valstybės Sekretorium yra prancūzas kard. Villot, tačiau jo galia buvo apribota arkivyskupo Benelli, kuris buvo paties popiežiaus patikėtinis. Tą dabar pakeitė arkivyskupas Caprio, o nr. 3 Valstybės Sekretariate toliau pasilieka arkivyskupas Agostino Casarolli, į kurį, dėl jo kontaktų su komunistais, šnairiai žiūrime.

Tie santykiai daug kam atrodė esą visų principų išdavimas. Tie, kurie remia 'aggiornamento' su komunistais, neturi jokių iliuzijų apie komunizmą, tačiau esamoje situacijoje laiko tas pastangas vertingomis. Juk kaip dar monsijoras Casarolli pirmą kartą vizitavo Vengriją 1953 metais, Vatikanas neturėjo jokių patikimų žinių apie katalikus ir dviasiškią Rytų Europoje. Nūdien jau leidžiamas šio toks kontaktas, leidžias geriau orientotis.

Čia gal būtų gera vieta dar įterpti, kad Vatikanas užsienio politika faktinai jau verčiasi nuo IV šimtmečio ir šiuo metu palaiko formalius santykius su per 100 valstybių. Tokiu būdu Vatikanas gana tiksliai gali orientotis pasaulinėje situacijoje ir gana anksti galėjo prieiti tokios išvados, kaip ir rimtesnių laikraščių skaitytojai: pasikeitimai Rytuose gali ateiti tik iš vidaus, bet ne užsienio. Pagaliau žinome iš savo praktikos Vilniaus klausime, kad Vatikanas paprastai yra linkęs su susidariusia padėtimi, nes ir negali jos pakeisti.

Pagal tą principą, Vatikanas pripažino naujas diocezijas buvusiose Vokietijos teritorijose ir net suiktų užmegsti formalius santykius su Rytų Berlynu,

tačiau Rytų Vokietijos valdžia nuo tos idėjos atsisakė.

Idomu, kad Lenkijos kardinolas — primas Wyszyński nenori popiežiaus nunciojaus Varšuvoje, nes tai sumažintų jo autoritetą santykiuose su vyriausybe. Atšaukimas kardinolų Mindsenty ir Barano iš Budapešto ir Prahos privedė prie kiek didesnės laisvės katalikams Vengrijoje ir Čekoslovakijoje. Vengrijos min. pirm. Kadar šią vasarą vizitavo Vatikaną, ką jau 1967 metais padarė Sovietijos buv. prezidentas Podgorny, o Gromyko Vatikane lankėsi net keturis kartus!

Su komunistais Vatikanas turi 'politikuoti' ne tik Rytų Europoje, bet ir pačioje Italijoje. Net Romos, kurios 98% gyventojų yra katalikai, burmistru yra išrinktas komunistas profesorius Argan. Kardinolas Benelli teigia, kad katalikų teologija yra nesuderinama su marksizmu, tačiau praktika rodo, kad kažkoks 'modus vivendi' vis dėlto galimas. Juo labiau, kad komunistų kompartija politiniais sumetimais toleruoja katalikiškąsias institucijas ir nereikalauja atšaukti konkordato, kuris Bažnyčiai paliko didelių teisių.

WANTED AT ONCE
ELECTRO-PLATERS
EXPERIENCED IN PLATING
**NICKEL
COPPER
CADMIUM**

Call Plant Manager for phone interview.
313-921,3711, Between 8:30-4 pm
MICHIGAN CHROME & CHEMICAL CO. (34-38)

FORKLIFT MECHANICS

Full-time positions. Must be qualified to completely rebuild various type forklifts. Top pay for the right persons.

COMB. FITTER-WELDERS
1st class people ONLY. Average 50 hours a week & \$360 per week. Must have proven ability and background.

**APPLY
EVANS COOPERAGE**
1255 PETERS ROAD
HARVEY, LA
Equal Opportunity Employer (31-40)

Diplomatijos paraštėje (22)

Vaclovas Sidzikauskas

Viena - Budapeštas - Bukareštas

1925 metais buvau paskirtas iš Berlyno atstovauti Lietuvai ir Vienoje bei Budapešte nepaprasto pasiuntinio ir įgalioto ministro titulu. Atitrūkęs nuo pareigų Berlyne nuvykdavau į Austriją ir į Vengriją.

Lietuvos diplomatinis atstovavimas tose sostinėse buvo daugiau formalumas, nes daug santykių su tais kraštais Lietuvai tais laikais neturėjo.

Vienoje kredencialus įteikiau prezidentui Miklas, buvau priimtas Bundeskanclerio prelato Seipelio, lankydavausi Ballhaus-Platz, Austrijos užsienių reikalų ministerijoje, mezgiau pirmuosius santykius. Mano pristatymu Lietuvos užsienių reikalų ministerija paskyrė Lietuvos garbės generalinį konsulą Austrijai.

Keletą metų generalinio konsulato sekretorium Vienoje buvo A. Vasiliauskas. Paskyrus mane į Londoną nuvykau į Vieną atsisveikimo vizitams. Prezidentas Miklas ta proga mane apdovanojo aukščiausiu Austrijos ordinu su kaspinu (Grand Cordon).

Budapešte kredencialus įteikiau Vengrijos regentui admiralui Horthy — Vengriją po Pirmojo pasaulinio karo tebelaikė save monarchija. Vengrija buvo žinoma savo revizionizmu, nes ji nesitenkino Trianono taikos sutartimi jai nustatytomis sienomis, gyveno nuola-

tinėj politinėje įtampoje su Mažosios Santarvės valstybėmis — Čekoslovakija, Rumunija ir Jugoslavija. Vengrų iredentizmą simbolizavo vienoje Budapešto aikštėje pastatytas paminklas vengrui, kurio du priesaikai pirštai bylojo: "Nem, Nem, szoba", (Ne, ne, niekados). Atsakydamas iš Tautų Sąjungos tribūnos į Mažosios Santarvės užsienių reikalų ministerių Benešo, Titulescu ir Ninčič grąšimus ir teigimus, kad Vengrija niekad nesusigražins prarastų žemių, grafas Appony, Vengrijos delegacijos Tautų Sąjungai pirmininkas, pareiškė: "Man, kuris buvau liudytoju trijų imperijų susikūrimo ir jų žlugimo, žodis niekad neegzistuoja".

Admirolo Horthy "Nem, nem, szoha" ir lietuvių "Mes be Vilniaus nenurimsim" mudu labai suartino. Kai lankydavausi Budapešte būdavau kviečiamas pas regentą Horthy į svečius. Per banketus karaliaus rūmuose mano stalo kaimynė iš dešinės būdavo Prancūzijos pasiuntinio de Vienne žmona. Desertui būdavo patiekiamas senas Tokajaus vynas. Pastebėjęs, kad mano kaimynė jo net neragauja, pasiteiravau priežasties. Ji man prisipažino, kad kai vieną kartą ji susigundė to vyno išgerti, pasėkos buvusios liūdnos; nors ji buvusi pilnoj sąmonėj, tačiau nuo stalo atsikelti nebegalėjusi. Toks klastingas kai ku-

riems būdavo senas Tokajaus vynas...

Sudariau pirmus ūkiškus ir konsularinius sutarimus tarp Lietuvos ir Vengrijos. Mano pristatymu užsienio reikalų ministerija paskyrė Vitěz Pesty-Mueller Lietuvos garbės generaliniu konsulu Vengrijai; Generalinio konsulato sekretorė buvo paskirta mūsų užsienių reikalų ministerijos tarnautoja panelė Veitaitė, kuriai algą mokėjo pats generalinis konsulas. Mat Lietuvos garbės generaliniam konsulatui Budapešte, taip kaip ir Vienoje, mūsų užsienio reikalų ministerija buvo pavedusi tam tikrų konsularinių funkcijų atlikimą, ypač Lietuvos piliečių globos ir prekybinių santykių srityse. Pesty-Mueller buvo didelis Lietuvos prietelis, nuoširdus ir atidus. Kai lankydavausi Budapešte, jis pakviesdavo mane vakarienei į St. Gellert restoraną, kur mus čigonų orkestras sutikdavo su lietuviška melodija "Sunku gyventi žmogui ant sviesto...", gi mūsų pietų stalas būdavo papuoštas gėlėmis Lietuvos vėliavos spalvų.

Mano diplomatinę veiklą Budapešte žymiai lengvino

mano turėti draugiški santykiai su Vengrijos pasiuntiniu Berlyne grafu Kanya, kuris vėliau buvo Vengrijos užsienio reikalų ministru. Mano žmoną jis vadindavo savo "Schwiegertochter".

Kai paskirtas į Londoną, dariau atsisveikinimo vizitus Budapešte, regentas Horthy apdovanojo mane Vengrijos šv. Stepono ordinu su kaspinu.

Man esant pasiuntiniu Berlyne, Rumunija pasiūlė Lietuvai sudaryti prekybos sutartį. Tuo laiku savo pasiuntinybės Rumunijoje mes neturėjome; tik po keletos metų mūsų pasiuntinys Pragoje, Eduardas Turauskas, buvo paskirtas atstovauti Lietuvai ir kitų dviejų Mažosios Santarvės valstybių sostinėse, būtent Bukarešte ir Belgrade. Todėl abiejų valstybių sutarimu prekybos sutarčiai sudaryti derybos buvo vedamos Berlyne ir man buvo pavesta tą sutartį pasirašyti. Ta proga Rumunijos vyriausybei pasiūlius pasikeitė ordinais. Jie apdovanojo ordinu mūsų ministerį pirmininką J. Tūbelį, užsienio reikalų ministerį D. Zaunių ir mane, o mes apdovanojome Vytauto Didžiojo ir D. L. Kunigaikščio Gedimino ordinais Rumunijos ministerį pirmininką, užsienių reikalų ministerį ir jų pasiuntinį Berlyne.

lima sumažinti choro dalyviams jų išlaidas. Tos pačios dienos pavakare "Puerto Azul" ištaikingose klubo patalpose įvyko antrasis koncertas. Koncerte svečių priskaitėme iki 1,000, nes netilpo koncerto salėje, ir matėsi daug jaunimo sėdinčių ant grindų. "Aidas" choras dainavo dainas įvairiose kalbose. Lygiai, kaip ir publikos tarpe, matėsi ir girdėjosi daug įvairiomis kalbomis kalbančių svečių.

Dėkojame visiems KanaDOS lietuviams prisidėjusiems prie šio koncerto realizavimo, suteikus mums malonią progą, išklausti šias gražias lietuviškas dainas.

Taip pat dėkojame ir savo kolonijos nariams, už didelį pasidarbavimą sutinkant ir priimant tokią didelę choro grupę. Ačiū visiems ir visoms.

Išvažiūojančioms choro dalyvėms nesakėme sudiev, bet iki pasimatymo...

EXPERIENCED

MACHINISTS WANTED
HIGHEST WAGES

JOB SHOP 2nd & 3rd SHIFTS
FULL OR PART TIME

All fringes, vacations, hospitalization, 7 paid holidays, never a layoff. Lots of overtime available. Must be able to setup and run mills, lathes, grinders. New clean shop. Apply in person or call MR. STRUNA at 216-663-5066

SUPERIOR ALLOY MACHINE
14500 South Industrial
Maple Hts., Ohio 44137

(34-40)

WANTED

ELECTRIC MOTOR
SHOP FOREMAN

Experienced minimum of 8 to 10 years in AC, DC motors and controls. Salary open. Terms negotiable. Location: CENTRAL PIEDMONT, N. C.

APPLY CALL OR WRITE FOR
APPOINTMENT

PIEDMONT ELECTRIC
MOTOR REPAIRING INC.
370 W. SALISBURY ST.
ASHEBORO, N. C. 27203
(919) 625-5210 DAY
(919) 672-1831 NIGHT

(33-42)

WANTED JOURNEYMEN
DIE MAKERS

Experienced in Metal Stamping Dies. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Overtime, benefits and long program. DAY SHIFT ONLY
D. M. P. MFG. CORP.
2873 HAGGERTY RD.
WALLED LAKE, MICH. 48088
313-624-0090

(33-37)

LIETUVA BRANGI...

(Atkelta iš 1 psl.)

kad tai buvo tik vienas choro dainavimas, bet kartu ir solisto V. Verikailio dainų rečitalis. Puikus tembras ir balso stiprumas. Iš dainavimo galima buvo jausti, kad solistui V. Verikailiui bet koks dainavimas, ar tai iš operų, ar dainų negali sudaryti jokių sunkumų, visur jautėsi gera treniruotė, ir laisva laikysena scenoje. Taip pat puikus buvo ir jauno pianisto J. Govėdos pasirodymas.

Nėra abejones, kad toks Hamiltono mergaičių choro "Aidas" pasirodymas darant reprezentacinę kelionę po Pietų Amerikos penkių kraštus, atnešė daug naudos, tuose kraštuose gyvenantiems lietuviams. Viena, kad juos pačius sustiprino dvasiniai, antra padarė stiprią propagandą svetimtaučių tarpe. Nes visi kas tik klausėsi, tokių gražių lietuviškų dainų skambėjimą ilgai pasiliks klausytojų tarpe. Mūsų mažai kolonijai, kurioje neturime jokios savo meninės pajėgos, bile koks meniškasis pasirodymas, veikia lyg elekstras į mūsų apsamanojimą. Gaila, kad esame pamiršti, lyg pamestinukai ar našlaičiai, kuriems daug kas yra nepasiekama. Mūsų gyvenimas Pietų Amerikoje, meno at-

žvilgiu yra labai atsilikęs, nes meninės pajėgos mus retai kada aplanko. Todėl su dideliu susidomėjimu iš klausėme mums skirtas dainas.

Jūratės Statkutės pravedimas programos, buvo labai geras. Laisvas ispanų kalbos mokėjimas, pridavė didelės reikšmės tame darbe.

Po pirmo koncerto sekančią dieną dalis vietos lietuvių apsiėmė svečiams parodyti Caraco miestą ir bendrai praleisti su jais dieną. Kiekvienas į savo mašinas paėmė keletą mergaičių, tokiu būdu norėdami kiek ga-

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

PUIKIAUSIUS
KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA
BURŠTEINA

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601

Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

KŪRYBA IR MOKSLAS

LAETRILIS IR VĖŽIO LIGOS

1949 metais dr. E. T. Krebs su savo sūnumi užpatentavo iš abrikosų sėklų, ekstrakto būdu, pagamintą medžiagą, kurią jie pavadino LAETRILE. Šios medžiagos cheminė sudėtis buvo amygdaļinas, tai yra glucosidas turintis savo sudėtyje cyanidą. Cyanidas, kaip žinome, yra stiprus protoplazminis nuodas. Dr. Krebs teigė, kad Laetrilis yra efektingas vaistas vėžiui gydyti. Pradžioje jis buvo gaminamas tablečių formoje, bet vėliau, 1952 metais, jo gamyba buvo pagerinta taip, kad jis buvo galima vartoti ir injekcijomis. Dr. Krebs aiškinimu, Laetrilio veiksmingas cheminis junginys yra cyanidas, kurio yra abstru abrikosų sėklose. Pagal jo teoriją (Laetrilis) patekęs į žmogaus kūną kraujo takais nuteka į vėžio audinius kur jis suskyla. Skilimo metu atsipalaidavęs cyanidas apnuodija vėžio celę ir ji numiršta. Sveikos kūno celės yra atsparios šiam cyanidui, nes jos turi enzymą rhodanese, kuris cyanidą suskaldo ir padaro jį nenuodingu. Ši dr. Krebs teorija, deja, nėra teisinga. Vėlesni tyrimai parodė, kad enzymas rhodanese yra randamas vienodais kiekiais ne tik sveikose, bet ir vėžio celėse. Sugriuvus šiai teorijai, dr. Krebs paskelbė kitą, būtent, kad Laetrilis yra vitaminas B-17. Jis aiškino, kad trūkumas šio vitamino organizme sukelia vėžio ligą. Pavyzdžiu jis statė Kašmiro gyventojus, kur žmonės turi paprotį valgyti abrikosų sėklas. Kašmiro gyventojai pasižymi ilgu amžiumi ir beveik neserga vėžio ligom. Ši B-17 vitamino teorija irgi neprigijo. Laetrilis nebuvo pripažintas vitaminu. Čia reikia pastebėti, kad valgymas abrikosų sėklų yra gana pavojingas reikalas. Yra buvę atsitikimų, kad nuo 15-kos suvalgytų sėklų žmonės buvo apsinuodiję cyanidu. 1953 metais Laetriliu susidomėjo Kalifornijos valstijos vėžiui tirti medicinos gydytojų komitetas. Jie patikrino 44 vėžio liga sergančius ligonius, gydytus Laetriliu ir rado, kad visi išskiriant vieną nerodė jokio pagerėjimo. 1959 metais Laetrilis Kalifornijoje buvo pripažintas beverčiu vaistu vėžio gydymui ir jo gamyba bei vartojimas buvo uždrausti. Iš Kalifornijos dr. Krebs Laetrilio gamybą perkėlė į Tijuną, Meksiką, dr. Ernest Contreres kliniką. Tūkstančiai žmonių iš daugelio kraštų dar ir da-

DR. D. DEGĖSYS

bar vyksta į Tijuną ir moka didelius pinigus už Laetrilio injekcijas, apie \$50 už vieną injekciją. Yra manoma, kad vien tik Jungtinėse Amerikos Valstybėse apie 50 tūkstančių ligonių vartoja Laetrilį, kurį jie gauna iš Meksikos nelegaliu būdu. Nežiūrint, kad Laetrilis Jungtinėse Amerikos Valstybėse bei Kanadoje yra draudžiamas vartoti, bet kituose kraštuose jis yra laisvai vartojamas. Kai kurie gydytojai, pavyzdžiui Filipinų salose, Italijoje ir Vakarų Vokietijoje skelbia, kad jų gydomi Laetriliu ligoniai laikinai pagerėja. Jų nuotaika pasitaiso, skausmai sumažėja ir apetitas pagerėja. Tokius gydymo rezultatus sunku patikrinti, nes tie gydytojai neduoda objektyvių davinių. Tačiau reikia pastebėti, kad ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse vieno apklausinėjimo metu 75% vėžiu sergančių pacientų, gaunančių Laetrilį sakėsi, kad jie jaučiasi geriau, nežiūrint, kad objektyvūs daviniai rodė jog jų vėžio liga blogėjo.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse Laetrilis buvo gana objektyviai tiriamas. Mūsų įstatymai reikalauja, kad bet koks vaistas, pradedant jį vartoti žmonių gydymui, turi būti pirma išbandytas eksperimentinių gyvulių tarpe. Jeigu jis būna rastas efektingu tai ligai gydyti ir nepavojingas sveikatai, tai tik tada jis būna leidžiamas gaminti ir vartoti.

Jungtinių Amerikos Valstybių nacionalinis vėžiui tirti institutas tarp 1957 ir 1975 metų yra padaręs penkias tyrimų serijas, bandydamas Laetrilį su eksperimentiniais gyvuliais, sergančiais įvairiom vėžio ilgom. Visi tyrimai parodė, kad Laetrilis nesumažino nei vėžio augimo, nei prailgino sergančio gyvulio amžių. Po šių tyrimų nacionalinis vėžio institutas paskelbė, kad Laetrilis yra bevertis vėžio gydyme ir rekomendavo uždrausti jo vartojimą. Laetrilio šalininkų tarpe yra gana daug įtakingų žmonių. Jų tarpe yra net senatorių, kurie remdamiesi vartojančių Laetrilį pacientų parodymais, daro valdžios įstai-goms spaudimą, kad Laetrilis būtų leidžiamas vartoti tiems žmonėms, kurie jo pageidauja. Tokiu būdu 1977 metais Laetrilis Amerikos spaudoje pasidarė labai populiaru tema. Vieni rašė prieš, kiti už Laetrilį.

To pasėkoje, šių metų liepos 12 dieną, Jungtinių Amerikos Valstybių senato sveikatos pakomisija pradėjo apklausinėjimą įvairių mokslininkų bei medicinos ekspertų ir Laetrilio šalininkų. Parodymus davė Kalifornijos universiteto medicinos profesorius dr. J. F. Ross, Nacionalinio Vėžio Instituto direktorius dr. Newell, vėžio ligų specialistas dr. D. Martin, Vaistų ir Maisto priežiūros departamento direktorius D. Kennedy ir dar keletas kitų žymių mokslininkų. Visi jie uiudijo, kad Laetrilis yra ne tik bevertis vėžiui gydyti, bet taip pat nėra saugus vartoti.

Senatorius Ted Kennedy, sveikatos pakomisijos pirmininkas, baigus apklausinėjimą paklausė, kad jeigu Laetrilis yra toks bevertis ir nesaugus vaistas, kodėl tiek daug žmonių jį vartoja nenorėdami tikėti medicinos ekspertų patvirtintais faktais? Atsakant reikia pasakyti, kad vėžio ligą turintieji ligoniai daugumoje atvejų psichologiniai pakinta. Jie nenori tikėti, kad jų liga yra nepagydoma, todėl mažiausios vilties kibirkštėlė jiems duoda naują viltį, už kurios jie griebiasi, kaip pavyzdžiui už Laetrilio.

Kai kurie gydytojai, todėl ir sako, kad Laetrilis reikėtų leisti laisvai vartoti, bet tik tiems ligoniams, kurie turi kitoms priemonėms nepagydomą vėžį. Šiuo metu Amerikoje septynios valstijos (Aliaska, Arizona, Florida, Indiana, Nevada, Texas ir Washingtonas) kaip tik ir leidžia jį vartoti, žinoma, būtų didelis nusi-kaltimas duoti Laetrilį ankstyvaus vėžio atveju, kada kiti žinomi, išbandyti ir patikimi vaistai bei priemonės galėtų jį pagydyti.

R. SPALIO ROMANAS

“MERGAITĖ IŠ GETO”

366 psl., kainavęs 5 dol., didelį pasisekimą sulaukęs skaitytojuose, per trumpą laiką buvo išparduotas. Liko dar nedidelis kiekis su mažais rišyklos defektais ir be aplanko, parduodant po 3 dol. Užsakiusiems tuoj išsiųsime.

— — — — IŠKIRPTI — — — —

Siunčiu 3 dol. ir prašau atsiųsti man R. Spalio romaną “Mergaitė iš geto”.

Pavardė ir vardas .....

Adresas .....

.....

Sol. Ričardas Daunoras

RIČARDO DAUNORO REČITALIS

ANTANAS NAKAS

Š. m. rugpiūčio 28 d. Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga Chicagoje, Jaunimo centro salėje, suruošė prieš metus iš okupuotos Lietuvos pasitraukusio ir dabar gyvenančio Vokietijoje dainininko boso Ričardo Daunoro dainų rečitalį.

Jis žada koncertuoti ir kitose Amerikos lietuvių apgyventose kolonijose. Jo brolis Vaclovas Daunoras yra žymus Vilniaus operos solistas, atliekantis pirmąjį operų roles, tik dabar, pradėjus tenorui V. Noreikai eiti Vilniaus operos ir teatro vadovo pareigas, pateko operos direktoriaus ir partijos nemalonėn ir beveik visiškai išstumtas iš bent kokios operos dainininko veiklos.

Ričardas Daunoras, baigęs Vilniaus konservatorijoje mokslą, buvo paskirtas Vilniaus universiteto liaudies dainų ir šokių ansamblio nariu. Ansamblis dažnai koncertuodavo įvairiuose Europos miestuose, o Ričar-

das atlikdavo dainų solo partijas. Praėjusių metų vasarą jis atsiskyrė nuo savo ansamblio, gastroliavusio Paryžiuje, ir Lietuvon nebesugrįžo. Su įdomumu jo koncerto laukėme Chicagoje.

Ričardas Daunoras turi prigimtą balsą (paveldėtą iš savo tėvų), kurį per eilę metų išlavino į maloniai skambantį bosą. Ypač gražus balso tembras viduri-niame registre. Pačios žemutinės gaidos mažiau natūraliai skamba, bet pakan-kamai įtikinančiai. Balso pajėgumas nedidelis, riboto mastabo, tačiau labai tinkantis įvairiems muzikiniams ansambliams, kurie labai proteguojami Lietuvoje. Solisto neteko girdėti operinėse rolėse. Tik tai tiek žinoma, kad pirmąjį ansambliui reikėjo didesnio balso pajėgumo. Beabejo jo dainavime, kaip ir kiekvieno dainininko, pasitaiko vokalių klaidų, tačiau teisingos intonacijos pajautimas, Daunorui dainuojant, nepagadina veikalo visumos. Teko girdėti solistą atliekant keletą operinių arijų, kurias jis interpretuodamas stengėsi muzikaliai ir jausmingai atlikti, tačiau dainavime neteko pastebėti gilesnio rafinavimo, kuris patrauktų klausytojų dėmesį. Muzikalinę frazę jaučia, tačiau nepakankamai kartais pavyksta ją išreikšti.

Filiravimas t. y. sugebėjimas dainuojant tęsti gar-są palaipsniui jį stiprinant arba silpninant, kol balsas išnyksta, dar netobulas.

Daunorą, pagal balso pajėgumą, tektų priskirti prie kamerinių dainininkų, skirtų nedideliame klausytojų (Nukelta į 6 psl.)

R. Daunoro rečitalis

(Atkelta iš 5 psl.)
skaičiui, mažesnėse salėse arba būti pirmajam ansamblio nariu, kuriame atliekamos solo partijos.

Kalbant apie koncerto programą tai ji buvo gero-kai lėkšti. Liaudies dainos, kuriose linksniojami: "motušėlė, sengalvelė", "žirgelis juodberėlis", "mergužėlė, lėlijėlė" ir daugybė panaši; kitų apibūdinimų, kartojamų kiekvienoje dainoje be saiko ir be galo, per ilgus metus nusibodo klausytojams iki kaulų gelmių. Liaudies dainos brangintinos, tačiau yra daugybė naujų, mažai girdėtų. Solistui, vykstant koncertuoti, jei jau jis norėjo pademonstruoti liaudies dainas, reikėjo parinkti originalesnes liaudies dainas. Gal šios dainos, solisto padainuotos, kolūkių padanges gyventojų ir partijos narių širdis ir labai griaudena, tačiau čia kita žemė ir šalis, kita duona, kitas skonis ir dainos.

Pirmoje koncerto daly solistas padainavo 8 liaudies dainas ir dvi estradinio pobūdžio daineles. "Žaliojo lankelė" — Tallat-Kelpšos, "Esk karvutė" — J. Gruodžio, "Šią naktelę" — M. Petrausko, "Mergužėlė brangi" — S. Šimkaus ir kitas begalės kartų girdėtas dainas, kurios buvo parašytos dar Ričardui Daunorui negimus. Pirmos dalies užbaigai dar užgirdome "La serenada" — F. Tosti ir "Takelis miške" — C. Biccio. Lietuvių kompozitorių liaudies dainas solistas padainavo kiekvieną, berods po 3 teksto posmus, stengdamasis kiekvieną posmą šiek tiek pajavairinti, tačiau solisto pastangos sukurti atskirą kiekvienos dainos vietą nevisada pasisekdavo, nors kai kuriose dainose praskambėjo šilta liaudiška nuotaika. Geriausiai pasisekė S. Šimkaus ir komp. V. Blušiaus dainos.

Antrojoje koncerto dalyje buvo atliktos "In questa tomba" — L. Beethoveno, kurioje dainininkas jau labiau įsidainavęs, parodė lankstesnę kantilėną. Toliau sekė "Der Lindenbaum" — F. Schuberto, kavatina iš op. "Sonnabula" — V. Bellini (greitesnio tempo lyrinis kūrinėlis), romansas iš op. "Simon Boccanegra" — G. Verdi, kuris praskambėjo geriausiai iš visų antrojoje dalyje padainuotų veikalų ir užbaigai Bazilio arija iš op. "Sevilijos kirpėjas" — C. Rossini, kuri tik įdomi klausytis solistų, turinčių labai pajėgų balsą ir meniškai gilesnę interpretaciją.

Solisto dikcija gera. Jam jautriai akompanavo D. Lapinskas. Solistas tik prieš metus atvykęs į "Naująjį

■ Laiškai Dirvai

INŽ. TOMO
NARUŠEVIČIAUS 50 M.
MIRTIES SUKAKTIS

Mano dėdė Tomas, motinos brolis, savo profesijoje kaip mechanikos inžinierius, taipogi kaip valstybininkas Lietuvos atsikūrimo metu labai plačiai ir sėkmingai pasireiškė, bet asmeniškose reikaluose nedaug tesuspėjo savo užsimojimus realizuoti.

Turėjo imponuojančią išvaizdą ir geras pragyvenimui aplinkybes, bet šeimos nesukūrė, liko nevedęs.

Ateičiai buvo užplanavę įsikurti didesniame žemės ūkyje — lietuviškos gamtos grožis jį daugiausia viliojo.

Dar daug buvo užsimojęs padaryti savo kraštui ir tik po to savo asmeniškam gerbūviui, bet širdies ir inkstų negalavimas sutrumpino jo gyvenimą. Dabar atrodo dar taip nesenai viskas dėjos, atrodo kaip vakar, stebėjau jo susirūpinusį veidą ir klausiausi jo pranašingos nuomonės apie Lietuvos valstybinę ateitį.

Šių metų rugsėjo mėn. 17 d. suėjo 50 metų nuo jo mirties.

Apie jo darbuotę Lietuvos labai yra aprašyta Lietuvių Enciklopedijoje.

Ten sakoma, kad į liet. visuomeninį darbą Tomas Naruševičius įsijungė jau 1905 m. organizuodamas su kitais liet. savišalpos draugiją ir trejus metus buvo jos pirmininku.

1919 m. kaip Amerikos lietuvių delegatas veikė Paryžiuje, vykstant taikos konferencijai. Drauge su M. Yču išrūpino Lietuvai įvai-

pašaulį", keliaudamas iš vienos vietos į kitą, negalėjo tinkamai susikaupti ir paruošti geresnę koncerto programą. Koncertui pasiruošti reikia nemažiau vienerių metų laiko. Antros koncerto dalies kūriniai, tur būt, buvo paruošti dar solistui bestudijuojant Vilniaus konservatorijoje.

Solisto pasiklausyti prisirinko pilna Jaunimo centro salė ir daugumas jo dainavimu buvo patenkinti. Solistas koncertuos ir kituose Amerikos miestuose, o vėliau išvyks Vokietijon. Verta jo dainavimo pasiklausyti.

rių karinių medžiagų iš Prancūzijoje likviduojamų JAV karo sandėlių už 4 milijonus litų.

1920 drauge su Voldemaru atstovavo Lietuvai Tautų Sąjungoje. 1920 VII derėjosi dėl taikos su Sovietų Sąjunga ir, P. Klimo padedamas, išsiderėjo Lietuvai naudingą taikos sutartį, kurią 1920. VII. 12. pasirašė. 1921 atstovavo Lietuvai Briuselyje derybose su lenkais. 1921-23 Lietuvos įgaliotas ministras Londone, 1923-24 susisiekimo ministras, 1925 Klaipėdos uosto direktorijos pirmininkas.

Mirė 1927 m. rugsėjo 16 Kaune, sulaukęs 56 m. amžiaus.

Kunigunda
Štanaitytė-Varienė

BUVUSIEMS GELEŽINKELIEČIAMS

Drauge buvo atspausdintas A. Laukaičio atsišaukimas į buvusius Lietuvos geležinkeliečius, kviečiant susiorganizuoti, sušaukti suvažiavimą ir išleisti leidinį.

Tokiai minčiai gyvenantis Omahoje inž. Jurgis Damas (Damijonaitis) irgi pritarė. Dabar jis gyvena Chicagoje ir sakosi turįs nemažai atsiminimų iš tarnavimo Lietuvos geležinkeliuose.

Man atrodo, turėtų inicijuoti imtis gyvenantieji Chicagoje geležinkeliečiai. Gal jau ir pavėluota, steigti savo organizaciją, bet gavus sutikimą iš Paštinkų sąjungos, geležinkeliečiai galėtų prisijungti kaip atskiras padalinys, juk buvome tos pačios Susisiekimo Ministerijos tarnautojai. Reikėtų ateinančią vasarą Chicagoje sušaukti suvažiavimą, būtų galima pabendrauti ir aptarti mūsų vardo įamžinimą koku nors būdu. Daugiau tik drąsos ir manau šį tą visvien galima padaryti.

Pakartosiu Andriaus Laukaičio adresą: Derby Rd., R. R. #1, Lemont, Ill. 60439. Buvome prašomi siųsti jam kas ką turi iš prisiminimų bei nuotraukų, liečiančių Lietuvos geležinkelius. O gal kas dar turi išsivežęs kokių nors dokumentų. Viską surinkus vienon vieton bus galima matyti ar apsimokės išleidimas atskiru leidiniu.

J. Smailys
Omaha, Nebr.

AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS

Experienced men needed to operate and set up National Acmes and Brown and Sharp automatics. We offer good hourly wages, paid hospitalization, pension, overtime and steady employment.

ELYRIA MFG. CORP.
145 NORTHRUP ST.
ELYRIA, OHIO 44035
216-779-6088
CLEVELAND, OHIO
216-365-4171

(35-39)

"Talking, it over"

One in a series
of columns answering
questions you ask about
your electric service.

K. Kodėl elektros kaina yra aukštesnė vasarą negu žiema?

A. Northeast Ohio gyventojai naudoja daugiau elektros vasarą negu žiemą šaldymui, ventiliatoriams ir kitom priemonėm kurios daugiausiai dirba karštame ore. Kainuoja daugiau aptarnauti papildomą reikalavimą, kadangi mes turime naudoti elektros gamymui priemones senesnes ir mažiau pajėgias vienetus. Pripažįstant pakilusią kainą, pristatant elektrą vasaros metu Utilities Commission of Ohio įgalino aukštesnes vasaros kainas.

K. Aš girdėjau, kad "EER" terminą naudoja sąryšy su kambario šaldymu. Ką tai reiškia?

A. "Energy Efficiency Rating". Kuo aukštesnis EER, tuo pajėgesnis vienetas ir tuo pačiu mažiau elektros sunaudojimo. Mes rekomenduojam kambarių vėsintuvus su 8 EER ar daugiau.

K. Kurios apyvokos priemonės labiausiai priklauso nuo karšto oro?

A. Gal būt šaldytuvai. Pilnam išnaudojimui laikykite apledėjimą iki minimumo. Išvalykite kondensatoriaus spirale reguliariai. Nepalikite atidarytų durų ilgiau negu reikalinga. Patikrinkite, kad gumelės būtų gerai stovėj.

K. Kas jei mano freezer nustoja veikęs karštą dieną?

A. Laikykite freezer uždarytą, kad sutauptumėte kaip galima daugiau šalčio. Gera pripildytas freezer išlaikys maistą 2-3 dienas, priklausant nuo kambario temperatūros. Jeigu galite gauti sauso ledo, uždėkite 25 svarus ant maisto viršaus. Visai atšilę vaisiai gali būti naudojami geros kvalifikacijos uogienei, padažui. Visai atšilusi mėsa, paukštiena ir žuvis neturi būti vėl šaldoma.

K. Kada tikrina skaitliukus ir apskaičiavimus sąskaitoms?

A. Skaitliukai tikrinami kiekvieną mėnesį ankstyvą pavasarį, vasarą ir ankstyvą rudenį, pradedant gegužės mėnesį. Tarp lapkričio ir balandžio, skaitliukai tikrinami kas antrą mėnesį ir sąskaitos apskaičiuojamos likusiems mėnesiams. Priedo sąskaitos gali būti apskaičiuojamos kada tikrintojas neturi galimybės prieiti prie skaitliukų. Namų su elektros šildymu skaitliukai tikrinami kas mėnesį per ištisus metus.

Jeigu jūs turite klausimų ar norėtumėte daugiau gauti informaciją kuriuo nors iš šių klausimų, mes norėtume jus išgirsti, tik parašykite: Talking It Over, Box 5000, Cleveland, Ohio 44101. Kadangi mes norime, kad jūs žinotumėte.

**The
Illuminating
Company**

Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

CHICAGOS NEOLITUANŲ IŠVYKA

Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinio ruošta išvyka įvyko š. m. rugpjūčio 26-28 d.d. Tabor Farmoje, Sodus, Mich.

Išvyka nebuvo skirta studijiniams tikslams, bet daugiau tarpusaviam suartėjimui ir pabendravimui.

Jau penktadienio vakare, po kasdieninių darbų, energingesnieji neolituanai, savo važiavimo priemonės, nukreipė Tabor Farmos kryptimi. Pažymėtina, kad tolimesnieji Chicagos kaimynai — detroitiečiai ir clevelandiečiai atvyko nustatytu laiku, kai tuo tarpu pačių chicagiškių dalis supasavo. Reikėtų savo pasidėjimus vykdyti tvirčiau. Nežiūrint nepergausaus dalyvių skaičiaus, VYČIO orkestras palinksmo susirinkusius, o mėgėjai šokti galėjo laisvai pamiklinti kojas ir tarpusavyje pabendrauti.

Šeštadienio rytą, tuojau po ankstyvų pusryčių, golfininkų nemažas būrelis pasipylė po golfo laukus ir pradėjo varžybas. Neliko tuščios ir teniso aikštės. Tuo tarpu viena po kitos riedėjo automašinos ir užpildė tuščias parkavimo aikštes.

Po vakarykštės audros ir stiproko lietaus, saulutė iškopė skaisčiai ir karšta. Nors jautėsi drėgmės pėdsakai, bet pamažu nyko, o saulutė vis karščiau šildė ir glamonėjo atvykstančius svečius. Korporantų būreliai stovinėjo medžių pavėsyje, atnaujino senai turėtas pažintis, dalinosi savais rūpesčiais ar kedeno "didžiąją" politiką.

Nepajutome, kai varpas suskambėjo ir pašaukė priešpiečiams. Pasistiprinę, visiems žinomam Adamkų gausiu ir įvairiu maistu, at-

sikvėpę nuo per didelio jo krūvio, pradėjome rinktis į salę, kaip populiariai ten vadinamą — daržinę, išklausyti simpoziumo "Žmogaus teisės ir Lietuva".

Simpoziumą atidarė Edas Modestas ir pakvietė preleventus prie stalo. Simpoziume dalyvavo Mečys Valiukėnas, Vytautas Meškauskas ir Loreta Andrijauskaitė.

Pirmasis prabilo Mečys Valiukėnas. Jis apgailestavo, kad mūsų jaunimas per mažai domisi Lietuvos padėtimi ir vyresniųjų pastangomis savo kraštą išvaduoti iš rusiškos okupacijos.

Savo žodį pradėjo carinės Rusijos okupacijos laikotarpiu ir lietuvių pastangomis nusimesti vergijos jungą. Ir anuo metu, ypač po 1863 metų sukilimo, lietuvių tauta susilaukė didelių represijų. Uždraudė lietuvišką spaudą, knygas ir viską kas buvo spausdinama lotyniškais raidėmis. Uždarė papilines lietuviškas mokyklas, iškėlė iš Lietuvos teritorijos lietuvių mokytojus, visur įvedė rusišką administraciją, slopino katalikų bažnyčią ir persekiojo tikinčiuosius. Nežiūrint tokių sunkių priespaudos priemonių, tautinis susipratimas augo, lietuvių inteligentų skaičius didėjo, švietimas plito. Atsirado vargo mokyklos, Tilžėje buvo spausdinamos lotyniškais rašmenimis knygos ir knygnešių gabenamos bei platinamos lietuvių tarpe. Šviesuolių skaičius didėjo, tautinis susipratimas augo ir privedė prie Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo.

Tuolaikinėje carinės Rusijos okupacijoje, lietuvių teisės buvo paneigtos ir žmogus suniekintas. Tik atgavus nepriklausomybę, žmogus sulaukė tinkamo

Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinio išvykos simpoziumo pranešėjai su organizatoriais. Sėdi iš kairės: A. Regis, M. Valiukėnas, L. Andrijauskaitė ir V. Meškauskas. Stovi: J. Žvynys, J. Gaižutis, E. Modestas, V. Mažeikienė, A. Juodvalkis M. Šimkus.

A. Plaušinaičio nuotr.

respekto ir jo teisės buvo gerbiamos.

Vytautas Meškauskas priminė, kad dvidešimtas amžius yra tautų išsilaisvinimo amžius. Šiuo metu Jungtinės Tautos turi per 150 narių, bet daugelio žmonių teisės yra paniekintos. Nors Afrikos valstybės atgavo nepriklausomybę, bet daugelyje jų žmogus pavergtas ir jo teisės pamintos. Tas pat ir komunistiniuose kraštuose. Buvusieji laisvi kraštai yra pajungti rusiškojo komunizmo užmačioms, o kitaip galvojantieji persekiojami, kalinami, tremiami.

Helsinkio sutartis, pasirašyta prieš dvejus metus 35 valstybių, apsaugo žmonių teises, bet praktikoje nevykdoma. Artėjanti tų valstybių konferencija nieko gero žmonėms nežada ir esamos vergijos nepanaikins. Vien dienotvarkės sudarymui sugaišta septynios savaitės ir svarbieji klausimai, įvairiais kompromisais, yra apeiti. Lietuvių padėtis toje konferencijoje vargiai bebus iškelta ir rastas tinkamas sprendimas. Visi geri norai ir veiksmai atsimuša į valstybės vidaus nesikišimo formulę ir palaidojami.

Jaunimo atstovė Loreta Andrijauskaitė, savo refe-

rate nagrinėjo jaunimo pažiūras į žmogaus teises ir lietuvių įnašą joms apsaugoti. Yra surinkusi daug faktų ir įvykių, dėl žmonių teisių apsaugos. Pasisakė už pabaltiečių demonstracijas, ruošiamas Washington, D. C.

Margučio bendradarbis Audrius Regis pranešė, apie pabaltiečių — lietuvių, latvių ir estų — ruošiamas demonstracijas Washington, dėl žmonių teisių vykdymo, numatyto Helsinkio sutartyje ir pasirašyto tarpe kitų ir Sovietų Rusijos.

Demonstracijos įvyks š. m. rugsėjo 24 d. 12 val. dienos metu prie Lincolno paminklo Washington. Iš Chicagos į Washingtoną vykstama autobusais. Norima suorganizuoti bent 10 autobusų. Kadangi lietuvių grupė yra didžiausia, tad ir tikimasi jų gausesnį dalyvavimą. Išlaidoms padengti laukiama aukų iš plačiosios lietuvių visuomenės, ypač iš prekybininkų, profesionalų ir šiaip finansiškai stipriau stovinčių asmenų. Kelionė vienam asmeniui kainuos 50 dol. Registruotis Margučio patalpoje budėjimo metu 6:30-8 val. vak. (2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, tel. 476-0601).

Buvo iškabinti plakatai ir paskleista informacija.

Diskusijose dalyvavo dr. Vytautas Dargis, inž. Jonas Gaižutis, A. Juodvalkis ir kiti.

Korp! Neo-Lithuania vyr. valdybos išd. Juozas Žvynys pranešė, kad dviem korporantam studentam, vykstantiems į Washingtoną bus apmokėta kelionės išlaidos — kiekvienam po 50 dol. Kreiptis į pirm. Mečį Šimkų, 4259 So. Maplewood, Chicago, Ill. 60632, telef. 254-7450. Chicagos padalinio valdyba savo dviem nariams studentam taip pat paskyrė dvi stipendijas. Kreiptis į padalinio pirm. Z. Mikužį, 7132 So. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629, tel. 776-0228.

Susirinkimas demonstracijų rengimui pritarė ir ragino jose dalyvauti.

Susirinkusiųjų pageidavimu, buvo pakeista progra-

ma ir Jurevičiaus paskaita iš sekmadienio atkelta į šeštadienį, tuoj po vakarienės.

Jonas Jurevičius savo paskaitoje Neolituanai okupacijų metais, prisiminė rusų komunistų okupacijos pirmąsias dienas, kada jam teko daryti sprendimus, apsaugant ar ilkviduojant korporacijos turtą ir bylas, nes jis buvo vienintelis tolaikinės valdybos narys — vicepirmininkas, gyvenantis Kaune. Vaizdžiai pasakojo korporantų rezistencinę veiklą, įkūrimą Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos pagrindinės spaudos spausdinimą ir platinimą, radijo ryšio sudarymą su užsieniu. Nepriklausomybės kovų dalyviai, vėl jungėsi į pagrindinio veiklą ir aktyviai dalyvavo rezistencijoje. Daug neolituanų išvežta, uždaryta į kalėjimus, daug išblaškyta po šaltojo Sibiro priverčiamojo darbo stovyklas. Neolituanai savo duoklę atidavė ir ne vieną gyvybę paaukojo ant tėvynės aukuro.

Pasakojimas buvo gyvas ir vaizdus, perpintas įvairiais atsitikimais bei pergyvenimais. Ribotas laikas neleido pradėti atsiminimų pyne užbaigti, bet ir tai, ką išgirdome, užteko nuklįsti į anuos laikus, kur dažnas rado ir save vienoje ar kitoje rezistencinės veiklos rolėje. Jaunesnieji ar nušaliau stovintieji pajuto, kokią atsakingą ir pavojingą žaidimą kai kurie kolegos yra vykdę.

Po paskaitos tiesiai nuėjome į paupį, vakaro vėsa alsuojanti orą, užkurti laužą. A. Kalvaitis tarė ugnies dievaitei skirtą žodį ir įžiebė laužą, o dr. V. Dargis, visiems pritariant, užtraukė laužui skirtą dainą. Toliau laužui vadovavo Romas Česas. Padainuota daug dainų, pajuokauta ir pasidžiaugta puikiu vakaru. Laužui blėstant, filisterių dainos žodžiams nuskambėjus, nenoriai skirstėmės ir traukėme į savo būstines. Didžioji dalis susimetė svetainėje ir gurkšnodami gailinančius gėrimus dalinosi dienos įspūdžiais ir reiškė (Nukelta į 8 psl.)

Neolituanų išvykos, dalis svečių. Iš kairės: J. Jurevičius, O. ir A. Juodvalkiai, H. Plaušinaičienė, V. Meškauskas, J. Gaižutis, Meškauskienė ir M. Valiukėnas. A. Plaušinaičio nuotr.

Chicagos lietuviai

(Atkelta iš 7 psl.)

viltį kitais metais vėl čia susitikti.

Išvyka buvo palyginti gausi dalyviais (apie 70 asmenų), susiklausiusi ir vieninga. Valdybos įdėtos pastangos, pateisino puoselėtas viltis ir skatina ta kryptimi eiti ir toliau.

Ta pačia proga valdyba reiškia nuoširdžią padėką visiems paskaitininkams, šeimininkams Almai ir Valdui Adamkams ir visiems prisidėjusiems prie šios išvykos įgyvendinimo. Išskirtina padėka reiškama kol. Valentinai Mažeikienei, įdėjusiai daugiausiai pastangų ir rūpesčio šią išvyką organizuojant.

Vivat, Crescat, Floreat Neo-Lithuania!

SOLISTAS RIČARDAS DAUNORAS CHICAGOJE

Pasaulio Lietuvių Jaunimo s-ga š. m. rugpiūčio 28 d. Jaunimo Centre, Chicagoje, suruošė solisto Ričardo Daunoro sėkmingą koncertą.

Kaip žinome, solistas R. Daunoras prieš metus, koncertuodamas Paryžiuje, pasitraukė iš gastrolių ir paprašė politinio prieglobsčio.

R. Daunoras kilimo iš Žagarsės, Šiaurės Lietuvos. Baigęs Vilniaus konservatoriją ir balsą lavinęs pas savo brolių Vaclovą. Dalyvavo konkursuose ir laimėjo pirmas vietas. Dainavo Vilniaus operoje ir Kauno operetėje. Koncertavo daugelyje vakarų Europos valstybių. Šiuo metu gyvena Vakarų Vokietijoje ir turi sutartį su Stuttgarto opera.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo s-ga rudenį Šiaurės Amerikos didesnėse lietuvių kolonijose ruošia visą eilę R. Daunoro koncertų.

Nežiūrint dar vasaros sezono, didesnio karščio ir audros, klausytojai užpildė Jaunimo Centro didžiąją salę, balkoną ir užkimšo tarpdurius. Tokia kamšatis ne dažnai pasitaiko. Rengėjų teigimu, dalyvavo netoli 700 klausytojų.

Solistas R. Daunoras, jaunas, gražios išvaizdos ir lieknas vyras, pirmu išėjimu pavergė žiūrovus ir susilaukė gausių plojimų. Plojime ne vien už dainavimą, bet ir už drąsą pasirinkti laisvę, nors gerai žinojo sunkią tremtinio menininko dalį.

Pirmoje dalyje davė be maž išimtinai lietuvių kom-

pozitorių kūrinius, o antroje dalyje operų arijas. Operų arijas dainavo originaliomis kalbomis: itališkai ir vokiškai.

Programa nebuvo perkrauta ir karštoko salė, nepervargino. Publika buvo rami, atidžiai klausėsi dainavimo, o po dainų suklėdė triukšmingus aplodismentus. Bisui dar padainavo trejetą dainų.

Solistą R. Daunorą pianinu palydėjo kompozitorius Darius Lapinskas ir buvo nepamainomas solisto talkininkas.

Po koncerto publika skirstėsi nenoriai ir džiaugėsi turėta proga išgirsti tolimą svečią.

Linkėtina solistui dar labiau tobulėti ir nepamiršti dar kartą pasirodyti laisvųjų lietuvių sostinėje Chicagoje.

PASAULIO LIUTERONŲ SUVAŽIAVIMAS

Pasaulio liuteronų atstovų suvažiavimas įvyko š. m. birželio mėn. ir tęsėsi dvi savaites. Suvažiavimo vieta parinkta Afrikos kontinentas, Dar es Salam, Tanzanija. Suvažiavime tremties liuteronų liuteronų atstovavo TEVIŠKES parapijos klebonas kun. Ansas Trakis, lydimas savo žmonos dr. Adelės.

Suvažiavime buvo užakcentuotas žmogaus teisių respektavimas ir vykdymas. Kun. A. Trakio pranešimu žmogaus teisių klausimas užėmė vieną iš pagrindinių klausimų. Kai anksčiau šį klausimą pajudindavo, tai jo kelėjai būdavo apšaukiami vienybės ardytojais, grasinama pašalinti iš suvažiavimo ir atimti delegato teises. Šiame suvažiavime nuotaikos buvo pasikeitusios ir delegatai pasisakė už visų žmonių lygias teises.

Delegatų tarpe buvo ir okupuotos Lietuvos atstovas vyskupas Jonas Kalvanas, išrinktas į Pasaulio Liuteronų Federacijos egzekutyvinį komitetą. Šis komitetas susideda iš 30 įvairių tautų atstovų, renkamų 7 metų terminui. Tik 40 metų praėjus, ok. Lietuvos liuteronų atstovui buvo leista dalyvauti suvažiavime.

Lietuvių evangelikų - liuteronų bažnyčios tremtyje vardu, Pabaltijo bažnyčių atstovams buvo surengta iškilminga vakarienė. Dalyvavo pabaltiečių atstovai ir kiti kviestiniai svečiai.

Klebonas kun. A. Trakis, grįždamas namo, buvo sustojęs Vakarų Vokietijoje ir liepos 2-3 d.d. Annaberge lietuviams kunigams bei kitiems veikėjams padarė pranešimą.

Klebono kun. A. Trakio pranešimą papildė žmona dr. Adelė, nors ir nebuvo oficiali delegatė, bet dalyvavo priėmimuose ir rengiamose ekskursijose.

Trakių dalyvavimas šiame suvažiavime, buvo teigiamas įnašas į lietuvių kovą už žmogaus teises.

OMAHA

TAUTININKŲ GEGUŽINĖ

Š. m. rugpiūčio 14 d. po pietų Venys ūkyje, Tautinės sąjungos Omahos skyrius suruošė gegužinę. Iki pietų tęsėsi smulkus lietus, bet vėliau nusiblaivė ir gana gražus oras pasidarė. Publiką sudarė daugiausia tie patys, kurie lankosi į visus parengimus. Ateityje darosi sunkumų su gegužinė, nes savininkas mums mokesčių kelia beveik kiekvienais metais. Daugiausia prie maisto pagaminimo pasidarbavo ponios Drukteinienė ir Petrulienė. Maistas pagamintas skaniai. Barą pasikeisdami aptarnavo tėvas ir sūnus P. Petruliai ir J. Lileikis. Pelną gauta apie 200 dol. Skyriui vadovauja pirm. R. Drukteinis, sekr. S. Petrulis, Sr. ir išd. J. Lileikis. (js)

TOLL & DIE MAKER LEADER

Opening in metal fabricating plant for Journeyman Tool and Die Maker — Leader. Second shift. Liberal wage and fringe benefits.

CALL 313-893-3000, EXT. 40

An Equal Opportunity Employer

WANTED EXPERIENCED TURRET LATHE

SET UP AND OPERATE

\$6.50 + per hour. Excellent benefits. Shift work.

FACET FILTER

434 W. 12 MILE

MADISON HTS., MI. 48071

313-543-7510

(34-38)

OPPORTUNITY FOR JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED TOLL AND DIE MAKERS

Must have job shop experience & be able to set up work from blue prints and close tolerance. Excellent salary \$8.05 per hour & fringe benefits.

Apply call or write to:

MR. FRANK ELLIS

MODULAR ENGINEERING & DEVELOPMENT CO.

3031 NORTH SHORE DRIVE

MOLINE, ILL. 61265

309-797-2577

(29-35)

WANTED JOURNEYMEN HORIZONTAL BORING MILL OPERATORS

Must be able to set up, work from blue prints & close tolerance. Day shift, minimum 58 hr. week. Medical and life insurance paid. Qualified only need. Apply.

WHITE TOOL & MACHINE COMPANY

8135 S. TELEGRAPH

TAYLOR, MICH.

(32-36)

FOREMAN

We are a growing well-known automotive supplier in need of strong leadership, results-oriented practical supervisor, machining/stamping required. Advancement potential is excellent. Outstanding fringe benefit program. Send detailed summary to:

PERSONNEL DEPARTMENT

AMERICAN CHAIN & CABLE COMPANY, INC.

1022 E. Michigan St.

Mox 608

Adrian, Michigan 49221

An Equal Opportunity Employer

Male/Female

(33-35)

IMERMAN INDUSTRIES

12165 MACK DETROIT, MICH.

NEEDS

SURFACE GRINDER HANDS

I.D. GRINDER HANDS

O.D. GRINDER HANDS

LATHE HANDS

Must have UAW Journeyman cards or papers of experience. Over 50 hrs. per week. Apply in person to Personnel or RICHARD SCHWELER, Toolroom Superintendent. (32-38)

FOREMAN

Experienced for Steel Pickling Operation. Excellent salary, benefits and pension to the right person. Apply

STEEL PICKLING & PROCESSING CORP.

3633 PARKINSON

DETROIT, MICH.

(32-38)

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED TOOL and DIEMAKERS

Near West Side mfr. is seeking exp. tool and diemakers, individual must have journeyman's card or at least 8 years of related exp. in the field. Excellent hourly rate accompanied by comparable fringe benefit program.

APPLY IN PERSON.

MIDLAND

STEEL PRODUCT CO.

10615 Madison Ave.

Cleveland, Ohio

Equal Opportunity Employer

(34-36)

Forge Shop

New shop in Claremore, Oklahoma

REQUIRES:

HAMMER OPERATORS

Board experience preferred

For 1st and 2nd Shift.

Steady work, and fringe benefits.

Apply call or write to: General Mgr.

KYLE FORGE CO.

1400 INDUSTRIAL BLVD.

CLAREMORE, OKLAHOMA 74017

813-341-4663

(27-40)

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANĄ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6753
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Hartford, 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	246-2348
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 2, N.Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Lakewood, N. J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Herkimer, N. Y. — McKennan Rd.	815-866-3939

S. Monica

LIETUVIŲ KLUBO
TRADICINIS BALIUS

Šiais metais mūsų Santa Monikos Amerikos lietuvių klubas minės savo 15 metų gyvavimo ir jo, visad sėkmingų balių sukaktį. Tai sukaččiai, ypatingai gerai paminėti, yra rūpina-

masi visais atžvilgiais "iš-tobulėti", — kad atsilankiu-siems susidarytų jaukiausia ir maloniausia aplinka. Programoje bus staigmena: buvusioji Lietuvos Valstybinės operos solistė Aliodija Dičiūtė-Trečiokienė, maloniai sutiko koncertuoti. Solistei akompanuos muzikė Ona Metrikienė. Balius įvyks š. m. spalio 8 d. (šeštadienį) lygiai 7

val. vakaro, Miramar viešbučio puošnioje Satelito salėje (Wilshire Blvd. ir Ocean Ave. kampas, Santa Monikoje). Šokiams gros, jau daug kam žinomas Continental orkestras. Įėjimas su vakariene \$12.50 asmeniui. Kviečiami visi lietuviai su bičiuliais tame ypatingame pobūvyje dalyvauti, nesivėlinant atidarymo pra-

džiai, nes balius prasidės menine programa. Taipogi, užsakymus daryti, prašoma paskubėti, jau dabar, pranešant Klubo Valdybai, nes gali vietų pritrūkti. Telef. (213) 828-7525. Tad iki malonaus pasimatymo!

Rengėjai

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

MACHINIST MAINTENANCE

Immediate opening for individuals with thorough knowledge in production equipment, trouble shoot and machine shop practices.

MACHINIST-TOOL ROOM

Experienced machinist with knowledge of machinery in fabrication, capable of working with minimum supervision. Must be able to operate all machine shop equipment. Send resume or apply: JOSEPH LIPIC

PEN COMPANY

2200 GRAVOIS
ST. LOUIS, MO. 63104
664-2111 (34-37)

Pirmyn Ohio!

Lošk...

TOUCHDOWN

PASIEKITE DAUGIAU IR LAIMĖKITE
IKI \$10,000 TUJAUS PAT
NAUJOJE \$1 INSTANT LOTTERY

Isijunkite į šį tuoj pat vykstantį Play Touchdown. Tai naujas, pilnas veiksmo Ohio Instant Lottery lošimas. Tai lengva lošti. Tik pašalinkit uždengimą nuo lošimų kvadratų. Jeigu jų bendra suma yra didesnė negu suma oponento kvadrato, jūs laimite sumą parodytą laimėjimo kvadrato. Galite laimėti \$2, \$5, \$10, \$200, \$1,000 ir net \$10,000 tuojau pat! Rodomame pavyzdy bilieto savininkas laimėtų \$200.

Kaip patekti į Super Play-off Drawing \$1,000 kas savaitę visam gyvenimui.

Su \$2, \$5 ar \$10 laimėjimu, galite taip pat laimėti galimybę būti finalistu Super Play-off Drawing su didžiausiu laimėjimu \$1,000 per savaitę visam gyvenimui.

Kad galėtumėte būti parinktas laimėjimui, užpildykite laimėjimo bilieto antrą pusę ir gražinkite jį bet kuriam teisėtam bilietų pardavimo agentui. Bilietas turi būti gražintas pagal nustatytą galutinę datą.

Super Play-off Drawing bus atliekamas gale lošimo.

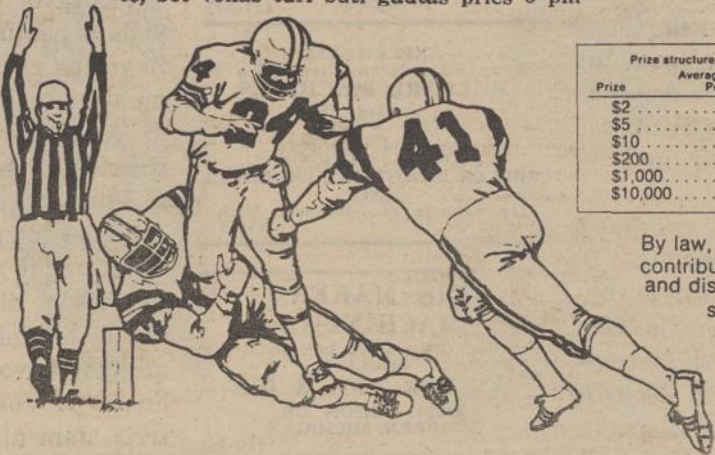
Su nelaimėjusiais bilietais isijunkite į savaitinį TV Bonus. Didžiausias laimėjimas \$50,000!

Taupykite savo nelaimėjusius Touchdown bilietus ir loškite savaitinį TV Bonus.

Dalyvavimui įrašykite savo pavardę ir adresą ant keturių nelaimėjusių Touchdown bilietų kitos pusės, įdėkite į apmokėtą voką ir siųskite:

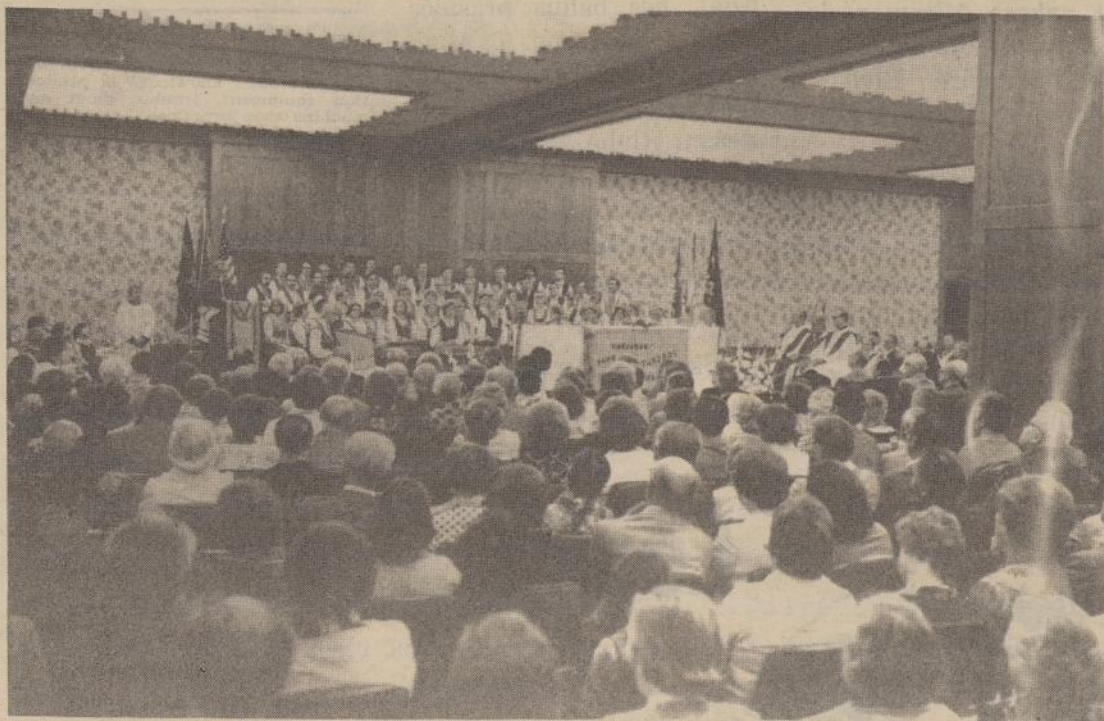
TV Bonus, P. O. Box 6510, Cleveland, Ohio 44175. Siųskit taip dažnai kaip norite, bet vokus turi būti gautas prieš 5 pm

Prize structure for Touchdown	
Prize	Average Number of Winners Per Million Tickets
\$2	100,000
\$5	10,000
\$10	3,000
\$200	50
\$1,000	10
\$10,000	10

Determination of winners and the awarding of prizes are subject to Chapter 3770 of the Ohio Revised Code, the Rules of the Ohio Lottery Commission, the Regulations of its Director, and all entry, claim, receipt, validation and other applicable procedures of the Director of the Ohio Lottery.

By law, all net proceeds of the Ohio Lottery are contributed to the State of Ohio's General Fund and distributed for the benefit of all Ohioans in such areas as education, public welfare, mental health and other needs.

Čiurlionio ansamblis gieda pamaldų metu ateitininkų kongrese Clevelande. J. Garlos nuotr.

Ateitininkų IX Kongresas Clevelande

Ateitininkų IX kongresas, vykęs š. m. rugsėjo 1-4 dienomis Clevelande, buvo užplanuotas daugiau, kaip prieš metus laiko. Kongreso rengėjas — Ateitininkų Federacijos Valdyba (Chicagoje), nustatė kongreso kryptį bei programą. Gi kongreso rengimo technikiams darbams Clevelande buvo sudarytas Kongreso Rengimo Komitetas, kuriam pirmininkavo kun. Gėdiminas Kijauskas. Kongreso rengimo darbų vykdymui komitetas buvo pasiskirstęs į 11 komisijų. Vykdamas parengiamuosius kongreso darbus ryšys tarp Clevelando ir Chicago buvo glaudus ir nuolatinis.

Kongreso garsinimas spaudoje bendrybėmis pradėtas dar pereinamais metais ir detalizuojant planingai tęstas iki pat kongreso pradžios. Daugiau išryškėjus kongreso programai, vasaros pradžioje ateitininkų spaudoje ir apskritai laikraščiuose pasirodė eilė straipsnių, liečiančių ateitininkiją apskritai ir taip pat pasisakymų bei siūlymų dėl kongrese svarstytinų klausimų. TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI Nr. 32-37, 1977 m. vedamuoju IŠLIKTI JĖGA kongresui linkėjo: "...Ir dabar, gyvenant lemtingą Lietuvai epochą, ateitininkai turėtų išlikti vis atsinaujinčia jėga, sugebančia bendru frontu pasipriešinti didiesiems pavojams, atslenkantiems į pavergtos Lietuvos ir išeivijos plotus..." Dr. Domas Jasaitis paskutiniame laiške ateitininkams (mirė 6. 5. 77.) ATEITIS, birželis, 1977 m. šitą reikalą pasvarstyti kongrese rašė: "...Bet jau prieš 30 metų viešai atskilo dalis ateitininkijos ir pradėjo skelbti nepasaulėžvalginę politiką... Žinoma, to suskilimo posėkmės buvo baisios. Jos dar nepasibaigė. Bet jos suskaldė lietuvių krikščioniškąją visuomenę. Pasėkmės: lietuvių krikščioniškos visuomenės reikšmė labai sumen-

A. GARKA

kėjo, sumenkėjo ir jos kultūrinė įtaka... Mūsų jaunimas, matydamas, kad sendraugiai skelbia nepasaulėžūrinę politiką, pradėjo keliauti jų takais...

Todėl man rodosi, reikėjo šitą reikalą apsvaistinti IX Kongrese... Tad IX Kongresas ar viešame posėdyje, ar jo katakombose turi mesti susiskaldymo formulę, jei ne galutinę, tai bent 3-5 metų paliaubas padaryti. Jei nebus to padaryta, tai bus per vėlu". AJK straipsnyje Ateitininkai visuomeninių problemų kūryje (DRAUGAS, Nr. 195, 77.) siūlė šalia savo ideologinių, organizacinių reikalų diskutuoti ir pasisakyti ir bendraisiais degančiais mūsų gyvenimo bei veiklos klausimais, kaip tai VLIKO, ALTO-LB rungties, bendruomenės suskilimo, vadinamo "bendradarbiavimo" ir pan. klausimais.

Taigi kongresas pačių rengėjų buvo išsamiai reklamuojamas, lietuviškos spaudos aptartas, taipgi pasisakyta ir iš šalies jame svarstytinų klausimų reikalu.

Kongreso programa vyko Bond Court Hotel (Downtown), D. M. N. P. parapijos salėje, Lietuvių Namuose, Euclid Senior High School ir Pakrova Ukrainian Catholic Parish Community Center, Parma. Kongrese dalyvavo 142 atstovai iš įvairių kraštų: Kanados, Europos, Pietų Amerikos ir kt. Kongrese dalyvavo 4 vyskupai: vysk. James Hickey, vysk. Charles Salatka, vysk. Vincentas Brizgys, vysk. Antanas Deksnys, Clevelando meras Ralph J. Perk ir arti 30 lietuvių kunigų.

Ketvirtadienis, rugsėjo 1 d. Kongresas pradėtas D. M. N. P. parapijos salėje kongresine konferencija šia darbų tvarka. 2 val. Ateitininkų Federacijos Konstitucijos pakeitimai ir papildymai, ref. Vac. Kleiza. 3

val. Ateitininkų finansai, referantai — Jurgis Mikaila, dr. Vac. Šaulys, Paulius Alšėnas. 4:30 Jaunučių veiklos formos, dr. Adolfas Damušis. Konferencija baigta Kęst. Sušinsko referatu Užsienio ateitininkų keliuose. Po referatų vyko ir diskusijos. Pirmos dienos konferencijoje dalyvavo apie 100-150 asmenų.

Penktadienis, rugsėjo 2 d. Konferencijos tąsa — Bond Court viešbutyje: 9 val. tema — Ateitininkų spauda ir leidiniai, referantai — dr. Kęst. Keblys, kun. dr. Kęst. Trimakas ir dr. J. Dėdinas. Po diskusijų kita tema — Tiltai iš studentų į sendraugius, ref. Vyt. Klorys ir kiti. Po to viešbučio vestibulyje atidaryta Viktoro Veselkos ir Juozo Jasiūno tautodailės darbų paroda.

(Bus daugiau)

WANTED JOURNEYMEN
or
1ST CLASS SKILLED
Surface Grinder Hands
I. D. Grinder Hands
O. D. Grinder Hands
Engine Lathe Hands

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Must have UAW Journeyman cards or papers of experience. Over 50 hours per week. Apply in person to Personnel or RICHARD SCHWEGLER, Tool-room Superintendent.

IMERMAN INDUSTRIES
12165 MACK DETROIT, MICH. (33-37)

WANTED JOURNEYMAN
OR
1ST CLASS SKILLED GRINDER
ID-OD

Full Time Days, must be experienced and able to do set-ups, on all types of job shop work. Older man acceptable. Apply in person.

EUCLID PRECISION GRINDING
4896 East 345th Street
Willoughby, Ohio 44094 (31-37)

EXPERIENCED
Set up and machine repairmen for **BULLARD MACHINES.**
2nd & 3rd SHIFT.
APPLICANTS: — Must have own tools and experience.
APPLY IN PERSON
MILLER INDUSTRIAL PRODUCTS INC.
229 Francis St., Jackson, Mich. (35-37)

DIE MAKERS MACHINISTS
Day shift only. Good pay and fringe benefits.
ANCHOR TOOL & DIE
24631 GIBSON DR.
WARREN, MICHIGAN (30-36)

BALTIMORE

TAUTININKŲ IŠVYKA

Iš eilės penktoji Tautinės S-gos Baltimorės skyriaus išvyka (piknikas) kelis kartus atidėtas, pagaliau įvyko rugpjūčio 21 d. Katarinos ir Algimanto Grintalių gražioje sodyboje, tolokai už Baltimorės miesto ribų.

Diena pasitaikė vėsi, saulė nespigino; be paliovos siaučiant šios vasaros karščiams, buvo lyg ir reta išimtis. Kad ir ne visi nariai galėjo ar norėjo dalyvauti, susirinko gražus būrelis. Miesto kamšatyje ir užteršto oro tvankume gyvenantiečiai, čia atvykę, tuoj pajuto rasotos pievos, gėlių ir paties šeimnininko aplink didelį sklypą susodintų jaunų pušaičių gaivinantį kvapą. Kol svečiai suvažiavo, priartėjo ir pietų metas.

Jauna lietuvių kilmės šeimnininkė K. Grintalienė, nors mieste užaugusi ir mokytojaujanči vienoje Baltimorės mokykloje, labai kruopščiai paruošė lietuviško skonio kelių patiekalų pietus.

Ne vien tik pasivaikinti čia susiburta. Neseniai įstojusi sk. narė, buvusi Suvalkų trikampio gyventoją, Ona Krivonienė papasakojo apie dabartinę tenykščių lietuvių būklę ir karo metu išgyvenimus pakaitomis trijų valdžių "globoje": pilsudskinės Lenkijos, vokiečių ir komunistinės Lenkijos. Ji vaizdžiai prisiminė savo pačios siaubingą nuotykių, kai tik stebuklu pasisekė pabėgti nuo rusų karavio-mongolo, kuris ją vijosi šaudydamas: kulkos byrėję aplinkui, bet bėgančiosios nepataikė. Taipgi ji paskaitė savo velionio tėvo sukurtą ilgoką, giliai patriotišką eilėrašį.

Baltimorietis veteranas poetas N. Rastenis kai ką padėklamavo iš savo kūrybos. O mūsų sk. pirm. Vl. Bačanskas balsingu tenoru padainavo keletą savo mėgiamųjų posmų.

Atsirado ir pora sukaustuvininkų. Šeimnininkui Alg. Grintaliui to mėnesio pradžioje suėjo 40 metų. Tai bene jauniausias sk. narys. O tą pačią pikniko dieną buvo Eugenijos Karašienės gimtadienis. Abiem sukaustuvininkams palinkėta sveikų ir laimingų metų.

Pasitarta dr. J. Basanavičiaus paminėjimo reikalu. Skyriaus rengiama kultūrinė popietė bus rugsėjo 18 d. Ta proga paskaitininku pakviestas dr. V. Maciūnas iš Philadelphia.

Saulėi kryptant į vakarus, svečiai nusileido į namo rūsio didelį kambarį, kur šeimnininkas parodė reginių iš savo su šeima kelionės po Vokietiją ir Austriją. Jam aiškinant, smalsiai stebėjome anuomet

griuvėsiuose paliktus Vokietijos miestus, dabar naujai atstatytus, švarius, daugybę gėlių pasipuošusius. Gėrėjomės Reino pakrančių senomis didingomis pilimis, vešliais vynuogynais, padanges remiančių Alpių kalnynais. Aplankyta ir Vasario 16-sios gimnazija, kurioje Alg. Grintalis kelerius metus mokėsi. Užtat dabar Europoje gerai galėjęs susikalbėti trimis kalbomis. Tarp kitko užsiminė, kad vienas gimnazijos pastatų iš lauko pusės atrodė gero, kaip apšepęs, o mokytojai gyvena labai gražiai įsitaisę.

Dar užsukome į gretimą rūsio kambarį — Gritalis dailės studiją. Čia šalia tapybos darbų buvome supažindinti su mažiau pažįstamo meno — keramikos ir odinių daiktų apdailos technika. Tai žmogus, turįs "gerus nagus" — taip apie jo darbus šnekėjo pobūvio dalyviai.

Tačiau šiuo metu, bendruoju liet. išeivijos požiūriu, vien sugebėjimo savo kūryboje ar profesijoje nepakanka — dar reikia nuolatinio atsidėjimo ir ištvermės neatitrūkti nuo tautinės veiklos, o dailininkui nuolat semtis idėjų iš lietuvių tautos meno šaltinių. Alg. Gritalis visur tose srityse ištesė. Jis kaip ir a. a. jo tėvelis, visada ateina, kur tik lietuviški reikalai pašaukia. Savo daile jis papuošia įvairius Liet. Svetainėje renginius, savo naujais sumanymais ir darbais kasmet praturtina liet. pasirodymą (festivalį) miesto aikštėje.

Kai atėjo laikas atsisveikinti su vašingais šeimnininkais, atrodė, kad popietė buvo per trumpa, ir saulė per greit skubėjo pasislėpti už medžių tankmės. (sm)

WANTED

ALL AROUND GENERAL MACHINISTS

For Electronics manufacturer in Ann Arbor Area has opening for an experienced MACHINIST.

Who can set up work from blue prints & close tolerance. Full or part time. Inquires from retired persons welcome. Call 313-973-2505, ask for MR. HESKETT. (34-47)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

Small modern hospital in Southern Illinois has immediate openings for

NURSE ANESTHETIST HEMO DIALYSIS SUPERVISOR

REGISTERED NURSES for 3-11 & 11-7 in O. B. & I. C. U.

Good starting salary differential for evening & night shift. Liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to:

VIRGINIA McALEXANDER
JEFFERSON MEMORIAL HOSPITAL
909 SHAWNEE
MT. VERNON, ILL. 62864
618-242-3400 (35-41)

MAINTENANCE PERSON

For Commercial Laundry EXPERIENCED IN ELECTRICAL AND PLUMBING CALL

313-921-4129

MR. ZEMMOL
Equal Opportunity Employer (30-39)

Constance Perotti:

"Peoples and Cultures -- yra clevelandiečių būdas atžymėti jų etninio paveldėjimo turtingumą."

"Šis miestas turi tikrai daug ką siūlyti. Clevelande yra 90 etninių grupių. Peoples and Cultures duoda galimybę clevelandiečiams tai išmėginti", sako Constance Perotti, Peoples and Cultures Executive Director.

Peoples and Cultures yra non-profit organizacija įsikūrusi 1971 m. pripažinimui daugelio etninio pagrindo ir tautybių Clevelande. Vienas iš pagrindinių jos projektų yra Shop-in-the-Flats. "Tai vieta kur amatininkai gali išstatyti tradicinius paveldėjimo sugebėjimus. Jau dabar ten yra atstovaujama 50 grupių", sako Connie.

Peoples and Cultures naujausias užsimojimas yra World-in-Your-Backyard Tours, kurį dalinai remia Gund Foundation. "Mes tikimės apie 100 aplankymų šiais metais į italų, slovėnų ir ispanų bendruomenes tarp kitų. Šių aplankymų grožis yra jų asmeniniame būti vienas-iš-mūsų-tiliuje. La nkytoja; iš tiesų parsineša į namus iš tų lankymų dalį kultūros." Cleveland Trust sveikina Peoples and Cultures darant Clevelan dą geresne vieta gyventi.

CLEVELAND TRUST

Raskite ką nors jūsų siekiui.

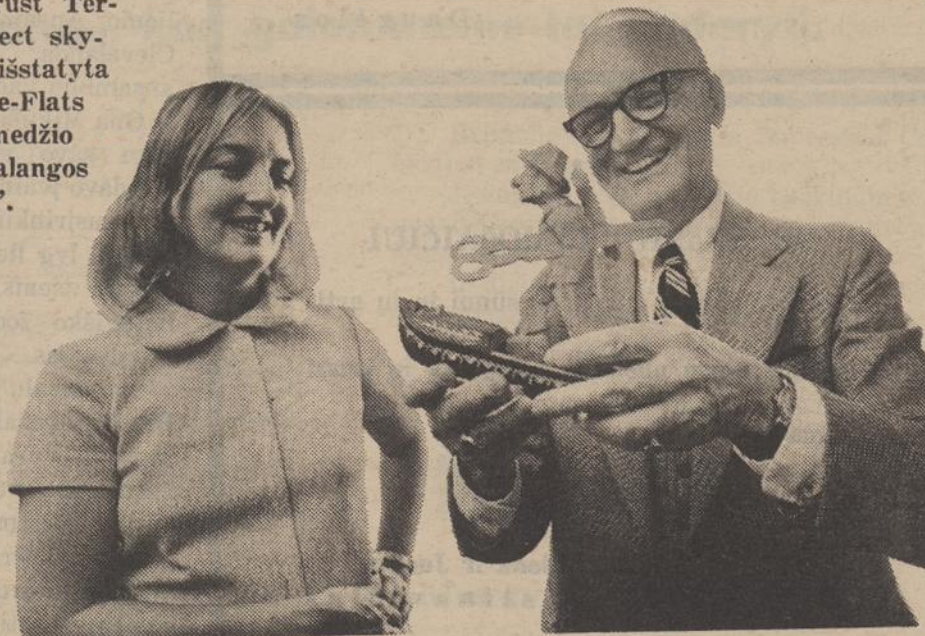

Amparo de Herandez, Shop-in-the-Flats vedėja, kabina krautuvėje "macrame".

Velykinių kiaušinių marginimas yra ukrainiečių tradicija. Taras Kowcz, Case Western Reserve teisių studentas, išmoko juos marginti iš savo motinos būdamas mažas.

Constance Perotti rodo Cleveland Trust Terminal-Prospect skyriau vedėjui išstatyta Shop-in-the-Flats lietuvių medžio drožinį "Palangos Juzė".

MIRĖ DR. STASYS TAMOŠAITIS

Šių metų rugsėjo mėn. 2 d. Miami, Floridoj po ilgos ligos, 80 metų sulaukęs, mirė dr. S. Tamošaitis. Jo pagėdavimu kūnas buvo atvežtas į Clevelandą ir čia palaidotas.

Jis buvo gimęs Lietuvoje, Ariogalos valsč., Kėdainių apskr. 1897 m. Į Ameriką atvyko būdamas 16 metų. Norėdamas siekti aukštesnio mokslo, bet neturėdamas tam lėšų, pasinaudojo

pasiūlymu įstoti į kunigų seminariją nes ten mokslas bei išlaikymas nieko nekainavo. Baigęs seminariją ir išventintas į kunigus pradžioj buvo paskirtas klebonauti Pensilvanijoje ir vėliau buvo klebonu Chicagoje nepriklausomų katalikų dviejų parapijų. Viena parapija buvo lenkų ir kitą lenkų ir lietuvių maišytą. Neturiu žinių, kiek metų jis Chicagoje klebonavo, ta-

A. A. dr. S. Tamošaitis

čiau yra žinoma, kad dėl lenkų vyskupo netakto jis iš parapijų ir iš kunigystės pasitraukė ir su lenkais ryšius nutraukė.

Po to, turėdamas kiek pinigų, įstojo į Loyolą universitetą Odontologijos skyrių Chicagoj. Mokslą baigė 1929 m. įgydamas dantų daktaro diplomą. Pradžioje vertėsi dantų gydymo praktika Chicagoje, o 1930 metais persikėlė į Clevelandą, ir čia dirbo savo srityje iki išėjimo į pensiją 1954 metais. Tais metais jis apsigyveno Miami, Fla.

Dr. St. Tamošaitis buvo tautinio įsitikinimo ir jo veikla, ypač, išryškėjo Lietuvai praradus laisvę, 1940 m. rusams komunistams okupavus. Tais metais Pijus Žiūrys, K. Karpis ir dr. S. Tamošaitis įsteigė Lietuvai Vaduoti Sąjungą, kurios pirmininku buvo dr. S. Tamošaitis. Kiek vėliau lėšų telkimo reikalui tautininkai suorganizavo Amerikos Lietuvių Misiją, kuri sėkmingai veikė Amerikos lietuvių kolonijose.

Antrojo pasaulinio karo pasėkmėje, Vakarų Europoje atsirado daugybė lietuvių pabėgusių nuo komunizmo siaubo. Velionis ir čia ėmėsi iniciatyvos bėgliams pagelbėti.

Lietuvos prezidentui A. Smetonai su šeima atvykus į JAV nuolatiniam apsigyvenimui, Lietuvai Vaduoti Sąjunga prezidentui stipriai talkininkavo organizuodami jo kalbas lietuvių kolonijose ir amerikiečiams.

Velionis kartu darbavosi su Step. Nasvyčiu, P. Žiūriu, K. Karpium ir kt. iškviečiant iš Europos Čiurlionio Ansamblio narius į Clevelandą. Nekurį laiką ansamblio vadovus Alfonsą ir Oną Mikulskius apgyvendino savo sodyboje, kur vykdavo įvairūs organizaciniai susirinkimai. Tai buvo namai, lyg lietuvių priplauka tiems, kurie siekė lietuviško žodžio, lietuviškos dvasios.

Čia privalu pažymėti, kad Br. Tamošaitienė - Andrijauskaitė yra gili patriotė lietuvė ir savo vyro veiklai buvo stipri parama.

1949 m. persiorganizavus kitokiais vardais pasivadinusioms tautinėms organizacijoms į Amerikos Lietu-

vių Tautinę Sąjungą, dr. S. T. įstojo į ALT S-gos Clevelando skyrių ir buvo nariu iki mirties nenutraukdamas ryšių ir Floridoje gyvendamas.

1950 m. Clevelande buvo suorganizuotas Kultūros Fondas kurio pirmininku buvo dr. S. Tamošaitis. Be abejones, Kultūros Fondas, tam tikrą laiką, buvo teigiamas veiksnys mūsų tautiniai kultūrai.

1951 m. Dirvai persiorganizuojant į visuomeninį laikraštį Tamošaičių sodyboje įvyko "Vilties" draugijos steigiamasis susirinkimas.

Tamošaičiai išaugino ir išmokslino dvi dukras ir sūnų: dr. Vytautą, dr. Aldoną Lyon ir Rūtą Thorsted. Jie sulaukė ir keturių anūkų.

Atsisveikinimas su velioniu įvyko rugsėjo 5 d. Jakubs & Son laidojimo namuose, Clevelande, gausiam lankytojų skaičiui dalyvaujant. Atsisveikinimą prave-

dė ALT S-gos Clevelando skyrius, atstovaujant K. Karaliui ir V. Stuogiui ir Čiurlionio Ansamblis, atst. muz. A. Mikulskiui.

Apie velionies gyvenimo bruožus ir jo tautinę veiklą kalbėjo skyriaus pirm. K. Karalis. Jis pareiškė velionies šeimai gilią užuojautą ALT S-gos Clevelando skyriaus, Vilties Draugijos ir Dirvos vardu. Čiurlionio Ansamblio vardu kalbėjo ir pareiškė užuojautą muz. A. Mikulskis. Jis išryškino ypatingus velionies nuopelnus Čiurlionio Ansambliui.

Antradienį, rugsėjo 6 d., ilga automobilių vilkstinė palydėjo velionį į Knollwood kapinės Clevelande. Paskutinį atsisveikinimą žodį kapuose tarė K. Karalis ir A. Mikulskis. Gėlių vainikai buvo nuo giminių, ALT S-gos Clevelando skyriaus, Čiurlionio Ansamblio ir kt. Palaidotas be religinių apeigų. Ilsėkis ramybėje taurus tautiet! K. K.

Tautinės organizacijos Amerikoje kūrėjui, Vilties draugijos šimtininkui ir Dirvos rėmėjui

A. A.

DR. STASIUI TAMOŠAIČIUI-THOMAS

mirus Floridoje, jo žmonai BRONEI, dukterims dr. ALDONAI ir RŪTAI ir sūnui dr. VYTAUTUI bei jų šeimoms reiškia nuoširdžią užuojautą

ALT S-gos Valdyba,
Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

L.T.M. Čiurlionio Ansamblio garbės nariui

A. A.

DR. STASIUI TAMOŠAIČIUI

mirus, jo žmonai BRONEI, dukterims ALDONAI ir RŪTAI, sūnui VYTAUTUI, jų šeimoms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime

Čiurlionio Ansamblis

Buvusiam Lietuvos Kultūros Fondo pirmininkui, tauriam lietuviui

A. A.

DR. STASIUI TAMOŠAIČIUI-THOMAS

mirus, jo žmoną, dukras ir sūnų ir visus artimuosius giliai užjaučiame ir drauge liūdime

Juozė ir Jonas
Daugėlos

A. A.

DR. STASIUI TAMOŠAIČIUI

mirus jo žmonai, dukroms, sūnui ir jų artimiesiems mūsų nuoširdi užuojauta ir kartu liūdime

Aldona ir Juozas
Augustinavičiai

P A D Ė K A

Mūsų Mylimas Vyras, Tėvas, Uošvis ir Senelis

A. † A.

GEN. JONAS ČERNIUS.

Po trumpos ligos mirė 1977 metais liepos 3 dieną sulaukęs 79 metų. Palaidotas Šv. Kryžiaus kapinėse, Los Angeles, Kalifornijoje.

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams, pažįstamiems ir visiems dalyvavusiems rožančiui ir pamaldose Šv. Kazimiero bažnyčioje bei palydėjusiems į kapus. Esame dėkingi už parodytą artimumą kuris palengvino mūsų liūdesį. Širdingas ačiū visiems išreiškusiems užuojautą žodžiu, laiškais ar spaudoje, už prisijusias gėles, ir aukas Šv. Mišiom ir Lietuvių ir Skautų Fondams.

Esame labai dėkingi mūsų parapijos klebonui prel. J. Kučingiui už ligonio lankymą, už sukalbėtą rožančių ir gedulingas Mišias ir už pasakymą tokio jautraus ir prasmingo pamokslą. Ačiū kun. dr. A. Olšauskui už palydėjimą į kapus. Dėkojame solistams J. Čekanauskienei, B. Dabšienei, ir R. Dabšiui už giesmes bažnyčioje ir kompozitoriui B. Budriūnui už vargonų muziką.

Dėkojame A. Dabšiui už organizavimą ir sklandų pravedimą paskutinio atsisveikinimo kapinėse. Širdingas ačiū pulk. J. Andrašūnui už tartą atsisveikinimo žodį Lietuvos Diplomatinės Tarnybos ir Lietuvos Atstovo Dr. S. Bačkio, Generolo Stasio Raštikio ir Karių Ramovėnų vardu. Esame dėkingi Šauliui J. Naujokui, Bendruomenės Vakarų Apygardos pirmininkui V. Vidugiriui, ALTo pirmininkui V. Čekanauskui ir arch. E. Arbui už pasakytus atsisveikinimo žodžius. Didelis ačiū p. V. Zaunienei-Januškaitei už tokį jautrų atsiliepimą prie kapo.

Dėkojame karsto nešėjams ir Garbės Sargyboje stovėjusiems Ramovėnams ir Šauliams.

Mūsų gili padėka Adelei ir Česlovui Norkams už visokeriopą talką ir už paruošimą pietų laidotuvių dalyviams. Didelis ačiū pietų pagelbininkams V. Barauskienei, J. Petronienei, B. Krajniak, ir A. Rodgers.

Nuliūdę:

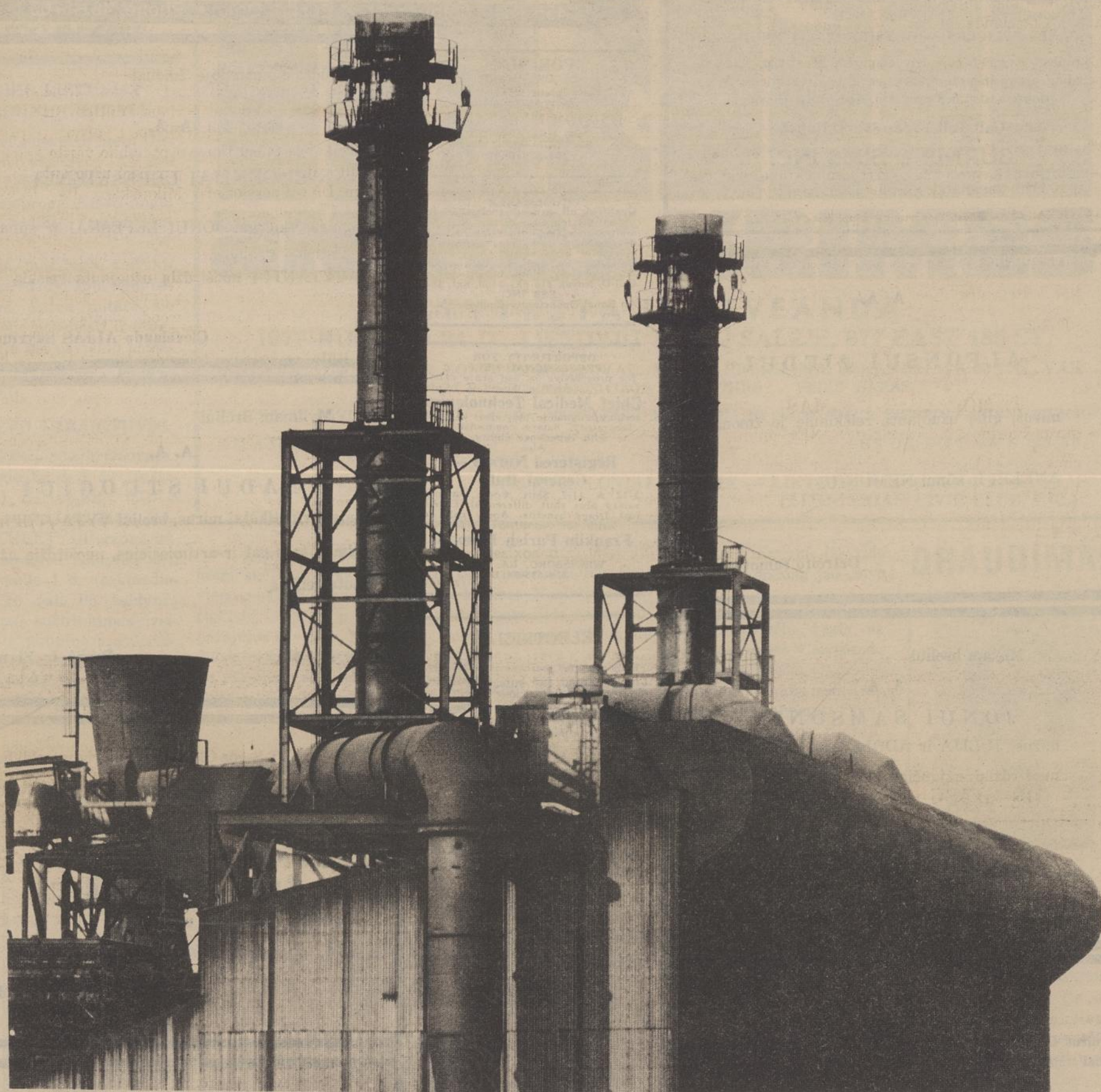
ŽMONA VERONIKA, SŪNUS
VYTAUTAS SU ŠEIMA

Gen. VLADUI MIEŽELIUI,

jo žmonai GENOVAITEI mirus, reiškiamo

gilią užuojautą

V. ir M. Meiliūnai
Toronto

Mūsų naujas geriausias valytojas padeda Clevelande turėti švaresnį orą.

Reikėjo daug laiko, pinigų ir pastangų, kad galėtumėme tai padaryti.

Republic Steel's naujausia oro taršos kontrolės sistema yra milžiniškas žingsnis švaresniam orui Clevelande.

Reikėjo trijų metų ir daugiau kaip 40 milijonų dolerių tam atsiekti. Ir mes esame išdidūs galį pasakyti, kad tai yra realybė.

Nauja sistema pakeičia mūsų 8 metų elektrostatinę sistemą, kuri dabar kontroliuoja kitus plieno gamybos procesus.

Technškai žinoma kaip Supressed Combustion System, ši nauja sistema duoda mūsų Clevelando gamyklai praktiškai kontroliuoti 100% pagrindinių deguonies krosnių.

Pirma, delelytės yra pašalinamos iš krosnių gazo aukšto spaudimo vandens purškimo. Vanduo teka vamzdžiais į didžiulę vandens perdirbimo stotį, kur dalelytės yra atskiriamos į didelius nuosėdų tankus ir tada

išvalytas vanduo grąžinamas į sistemą.

Išvalytas krosnių gasas yra perduodamas uždegimui.

Gaunamos liepsnos beveik nematomos dienos metu. Naktį tai šviesus simbolis grynesnio oro.

Ši nauja sistema atstovauja oro taršos kontrolėje pažangiausią technologiją ir konstrukcijos techniką. Visa sistema buvo įvesta į egzistavusią ir veikiančią plieno gamyklą. Nelengvas tai uždavinys.

Pavyzdžiui, 40 tonų sekcijos turėjo būti perkeltos į vietas su mažiau kaip 2" apskaičiavimu ir vamzdžiai turėjo būti įruošti 20 aukštų lygyje.

Bet darbas yra atliktas. Ir buvo atliktas nenutraukiant normaliai vykstančio darbo. Neprarastas laikas. Neprarasti ir darbai.

Republic Steel's nauja Supressed Combustion sistema.

Ji kontroliuoja oro taršą pagrindinių deguonies krosnių kur plieno žaliava apdirbama ištisą parą.

Ir dirbame toliau pagerinimui šioje srityje mūsų Clevelando gamyklas.

Dėka mūsų naujo geriausio galytojo, mes ką tik padarėme dar vieną žingsnį, kad turėtumėme švaresnį orą Clevelande.

Republicsteel

Mes gyvename čia, taip pat.

TELECOMMUNICATIONS

POSITIONS OPEN NATIONWIDE

- PBX INSTALLERS • STATION INSTALLERS
- CENTRAL OFFICE EQUIPMENT INSTALLERS & MAINTENANCE

• CABLE SPLICERS • OUTSIDE PLANT ENGINEERS
Excellent pay and complete employee benefit package including group insurance, sick leave, paid vacations, educational assistance program, and profit sharing.

Call Toll Free: 800-327-4345

BURNIP & SIMS INC.

ONE OF THE NATIONS TOP TELECOMMUNICATIONS SERVICES
WEST PALM BEACH, FLORIDA

An Equal Opportunity Employer M/F

A. A.

ALFONSUI ŽIEDUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo jo žmonai

ANELEI ir sūnui NEMUNIUI

Detroito ramovėnai

Mielam broliui

A. A.

JONUI SAMSONUI

mirus, JULIJĄ ir ADOLFĄ ŠALKAUSKUS
nuoširdžiai užjaučiame

Marija Peckuvienė

Aldona Drasutienė

Joana ir Jonas Račylai

Aldona ir Vytautas Mauručiai

A. A.

VLADUI STUOGIUI

mirus Chicagoje, jo brolių VYTAUTĄ STUOGI ir šeimą giliai užjaučiame ir kartu liūdime

RIMA ir ALEKSAS PETRAUSKIAI

GUARANTEED
guardian memorials

Monuments FOR MEMORY

Euclid MEMORIALS

455 East 200th Street • Euclid, Ohio • Phone: 481-5700

FOREMAN

SECOND SHIFT

Steel plate fabrication.

Call TOM BEISHIR

CUSTOM FOOD TANKS

8000 HALL STREET

ST. LOUIS, MO. 63147

314-385-6800

(33-37)

TOOLMAKER

Qualified all around toolmaker for permanent job with service shop for multipoint manufacturer. Tooling and development work, plus mechanical assembly. First shift. Downtown location-good hourly rate, plus excellent fringe benefits. Call D. Novak 216-861-7100, Ext. 384.

ESB INC.

An Equal Opportunity Employer M/F

(33-35)

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP
for progressive 56 bed acute care J.C.A.H. accredited hospitals needs **Chief Medical Technologist** seeking a dynamic individual to head laboratory. Salary commensurate with experience ability. Also

Registered Nurses —

General Duty

3-11 & 11-7 Shift. Good starting salary plus shift differential. Excellent fringe benefits. Apply call or write to: ADMINISTRATOR

Franklin Parish Hospital

P. O. BOX 392

WINNSBORO, LA. 71295

318-435-8411

(28-45)

ELECTRICIAN

Fully qualified journeyman to inspect, repair, install and wire AC and DC apparatus, devices and circuits of any voltage for plant maintenance. High hourly rate, rotating shifts and many fringe benefits. Apply in person.

U. S. STEEL CORP.

CENTRAL FURNACES

2650 Broadway

Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer

(30-39)

PIPEFITTER

JOURNEYMAN

Fully qualified journeyman, high hourly rate, many fringe benefits. Apply in person.

UNITED STATES

STEEL CORP.

CENTRAL FURNACES

2650 Broadway

Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer

(30-39)

Liūdesio valandoje žmonai

A. A.

EUGENIJAI LEPEŠKIENEI

mirus, kolegai JONUI LEPEŠKAI ir sūnui

VYTAUTUI nuoširdžią užuojautą reiškia

Clevelando ALIAS Skyrius

Mylimam Broliui

A. A.

VLADUI STUOGIUI

staiga ir netikėtai mirus, broliui VYTAUTUI ir jo

šeimai, taip pat ir artimiesiems, nuoširdžią užuojautą reiškia

Bronė ir Zigmas
Taručiai

ALT S-gos Clevelando skyriaus valdybos

nariui VYTAUTUI STUOGIUI ir PONIAI,
mirus broliui

A. A.

VLADUI STUOGIUI,

reiškia nuoširdžią užuojautą

ALT S-gos Clevelando
Skyriaus Valdyba

A. + A.

VLADUI STUOGIUI

mirus, jo žmoną WILHELMINĄ, brolių VYTAUTĄ STUOGI ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame

Dr. Petras ir Konstancia
Stungiai

A. A.

JONUI SAMSONUI

mirus, jo seserį JULIJĄ ir svainį ADOLFĄ

ŠALKAUSKUS nuoširdžiai užjaučiame

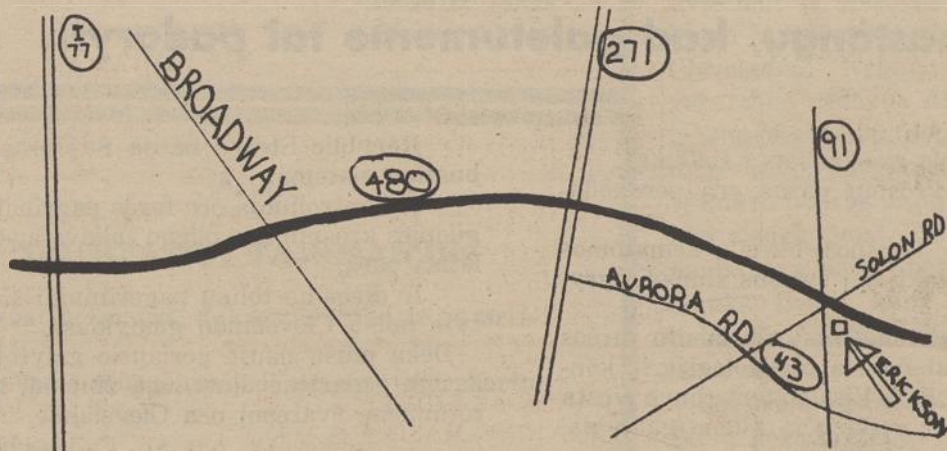
Stasys ir Lina
Slabokai

WE NEED MACHINISTS

Turret Lathe... Milling Machine... Grinders

Experienced and Semi-Experienced

WORK WITHIN 10-15 MINUTES OF YOUR HOME! New I-480 spur makes our company close to Bedford, Garfield Hts., Maple Hts., Newburgh Heights, Brooklyn Heights.

Air-Conditioned Factory. Good Pay. Good Benefits.

DAY/NITE (Some Part-time Nite)

ERICKSON TOOL CO.

34300 SOLON RD.

SOLON, OHIO

PHONE 216-248-1000

An Equal Opportunity Employer M/F

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

"OHIO LIETUVIAI" LEIDINIO REIKALU

Prieš pusantrų metų Dirvai buvo pasiūlyta JAV 200 metų nepriklausomybės sukakties proga išleisti anglų kalba leidinį "Ohio lietuviai".

Deja, medžiagos surinkimui ir redagavimui ilgai užsitęsęs, Dirva nutarė šio leidinio nebeleisti ir organizacijų bei pavienių asmenų Dirvai įmokėtus pinigus gražinti.

GOLFO UŽBAIGTUVĖS

Sekančios LGK žaidynės: rugsėjo 24 d. 8:30 (šeštadienį), HINCKLEY HILLS golf course, 300 State Rd., HINCKLEY. Gi sezono užbaigiamosios žaidynės ten pat spalio 1 d. (sekmadienį), 10 val. Po žaidynių trumpas susirinkimas: veiklos ir piniginių apyskaita, prizų įteikimas laimėtojams, valdybos išrinkimas ir kt. Taip pat užbaigtuvių alutis su steikais. Kaina 6 dol. asmeniui. Apsimokėti iki rugsėjo 24 d.

ANTRAS KAIMAS

ATVYKSTA Į CLEVELANDĄ

1977 RUGSĖJO 24 D., LIETUVIŲ NAMŲ SALĖJE, 877 EAST 185 ST.

LINKSMA NUOTAIKA IR KOKTEILIAI 7:30 VAL. VAK. PROGRAMA, UŽKANDŽIAI 8:00 VAL. VAK. TUOJ PO PROGRAMOS GROS ORKESTRAS... VEIKS BARAS.

STATUS IR PAVIENES VIETAS GALIMA UŽSISAKYTI PAS: ROMĄ BUBLĮ 481-8854 ir GIEDRIŲ LAZDINĮ 692-0681 S U A U G U S I E M S \$ 7.50. STUDENTAMS \$ 5.00.

VISUS MALONIAI KVIEČIA — LIETUVIŲ VISUOMENINIS KLUBAS (LITHUANIAN CIVIC CLUB, INC.)

• Lietuvių pensininkų klubo suėjimai vyksta kiekvieno mėnesio pirmąjį trečiadienį, 3 val. p. p. DMNP parapijos kavinėje. Suėjime duodami karšti pietūs. Kaina vyrams 3 dol., moterims veltui.

• LB Clevelando apylinkės 25 metų veiklos sukaktis bus minima visą lapkri-

čio mėn. Lapkričio mėn. 12 d. Dainavos ansamblis Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje suvaidins operetę "Kulgrinda".

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio, 44094. Tel. 943-0910.

• K. Vilimienė išskrido viešėti į Londoną pas savo brolių.

• Pabaltiečių žygio už žmogaus teises Clevelando komitetas kviečia visus clevelandiečius auka remti ar asmeniškai dalyvauti žygyje į Washingtoną rugsėjo 24 d. Auką siųsti, ar autobuse vietą rezervuoti prašoma šiuo adresu: Baltic Human Rights Rally, 30816 Royalview Dr., Willoughby, Ohio 44094. Tel. 944-4713.

• Patria prekybos namuose 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti.

• Lietuvių grožio salionas SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119. tel.: 486-4240.

• APDRAUDOS reikalais geriausius pataravimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

REIKALINGAS SIUVĖJAS ELEKTRINE MAŠINA

Prityręs. Aukštas valandinis atlyginimas ir akordinis darbas. Apmokami šventadieniai ir atostogos, pridu daug visokių privilegijų. Malonios darbo sąlygos.

WORK WEAR CORP.
1768 E. 25 ST., CLEVELAND, OHIO
(1 pietus nuo Payne Ave.)
An Equal Opportunity Employer (35-41)

DRAUDIMAS

Jums ir Jūsų Šeimai

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS
28801 Lake Shore Boulevard
Willowick, Ohio 44094
Off. 943-1202 Res. 731-1078

• Žurn. Vladas Bakūnas, gyv. Los Angeles, Ca., su žmona atostogauja Kanados šiaurės vakaruose, Victoria, B. C., iš kur siunčia sveikinimus.

MACHINIST (JOURNEYMAN)

Layout, setup and operate machine tools, perform miscellaneous work as required for plant maintenance work or construction. High hourly rate, rotation shift and many fringe benefits.

UNITED STATES STEEL
CENTRAL FURNACES
2650 Broadway
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (30-39)

PARDUODAMAS NAMAS

3 mieg., dvigubas garažas, sklypas 75-110, vaismedžiai, East 185 St. apylinkėje. Virš 30,000. Telef. 481-0286 ar 531-2598.

WANTED ROOMS

3 or 4 rooms and bath, between East 152 St. and E. 200 St. Call: 432-2616 after 8 p.m. (35-36)

• Dirvą galima gauti nusipirkti antradieniais vakare Baltic ir Patria krautuose East 185 St.

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.
MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. Uždaryta PIRMADIENIAIS.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

32800 Center Ridge Road
779-5915

14406 Cedar Ave.
381-4280

DIRVA

• **Rašytojas Antanas Giedrius – Giedraitis**, gyv. Worcesteryje, po sunkios ligos mirė rugpjūčio 29 d. sulaukęs 85 m. amžiaus. Palaidotas rugsėjo 1 d. šv. Jono kapinėse Worcesteryje, Mass.

Velionis yra redagavęs vaikų laikraštėlius Žiburėlį ir Saulutę, bei parašęs daug pasakų ir jaunimui apsakymų.

Prieš mirtį baigė ruošti Jurbarko monografiją.

• **Aldona Labuckaitė**, skautininkė, po sunkios ligos mirė rugsėjo 5 d. Bostone, Mass. General ligoninėje.

Velionė buvo pašarvota Caspero koplyčioje Bostone ir po gedulingų pamaldų šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, palaidota Kalvarijos kapinėse Brocktone.

Atsisveikinime su velione ir palydėjime į kapus dalyvavo gausus būrys jos artimųjų ir pažįstamų.

Velionė ilgus metus dirbo ligoninėje kaip laborantė prie vėžio tyrimų.

• **Inž. Aleksandras Lapšys** mirė rugsėjo 3 d. Bostone. Velionis buvo veiklus narys lietuvių organizacijoje. Palaidotas Nauj. Kalvarijos kapinėse.

• **Lietuvių Opera** pradeda savo dainavimo sezoną rugsėjo 16 d., 8 val. vak., Jaunimo Centre. Paruošimo repeticijos naujos operos pastatymui vyks kiekvieno penktadienio vakarą 8 val. antrame aukšte. Operos chorui, statant naują operą, reikalinga naujų sopranų, altų, tenorų, baritonų ir būsų. Jei kas galėtų jame dainuoti, mielai prašome atvykti minėto penktadienio vakarą į Jaunimo Centrą ir įsijungti į Operos chorą.

SPORTINIAI REIKALAI MOKSLO SIMPOZIUME

Š. m. lapkričio 24-27 d.d. Chicagoje ruošiamas Trečiasis Mokslo ir Kūrybos Simpoziumas. Pirmą kartą bus atstovaujami ir sporto reikalai. Skaitomos dvi paskaitos: dr. Algirdo Vokietaičio ir Jurgio Jašinsko. ŠALFASS Centro valdybos paprašytas simpoziumo reikalus tvarko sporto veteranas Bronius Keturakis.

Pasaulio Lietuvių Sportinių Žaidynių ženklas, suprojektuotas dail. Telesforo Valiaus. Žaidynės įvyks Toronte, Kanadoje 1978 m. birželio 28 — liepos 3 d.

• **Marija Jurgutienė**, gyv. Vilniuje, parašė JAV prezidentui Carteriui laišką, prašydama su dukra pagelbėti atvykti į JAV pas savo vyrą muz. Aloyzą Jurgutį, gyv. Chicagoje, nes Sovietų valdžia į pakartotinus prašymus neleidžia jai išvykti, uždraudė susirašinėti su vyru, konfiskuoja jai rašytus laiškus ir yra policijos sekama. Tokie veiksmai yra žmogaus teisių pažeidimas ir Helsinkio susitarimų nevykdymas nes neleidžiama šeimoms susijungti.

• **Tautos šventės** proga, rugsėjo 8 d., Lietuvos vėliava buvo iškelta prie Lietuvos Pasiuntinybės rūmų Washingtono, D. C.

• **Algimantas Gureckas**, JAV LB ryšininkas Washingtono, š. m. birželio 11 d. turėjo galimybę susitikti su JAV Tautinio Saugumo Tarybos pirm. prof. Zbigniew Brzezinski ir pastatyti keletą klausimų lietuvių Pabaltijo valstybės ir įvykstančią Belgrado konferenciją. Pastarasis į klausimus teikėsi atsakyti su prašymu jo oficialiai ne cituoti.

• **Vincas Benokraitis**, gyv. Clevelande, buvo pirmasis, kuris atsiliepė į Dirvos platinimo vąją, atsiųsdamas 1 dol. ir adresą vieno savo pažįstamo.

• **Mečys ir Eleonora Valiukėnai** persikėlė gyventi į 5958 So. Troy Ave., Chicago, Ill. 60629. Telef. (312) 434-7270.

• **Amerikos Lietuvių Tarybos Lake apskrities skyrius**, per sekr. Kazė Valeiką atsiuntė auką 10 dol. Dirvai paremti.

Nuoširdus ačiū.

ELIZABETHAS RUOŠIASI TAUTOS ŠVENTEI

Sol. Angela Kiaušaitė

tris metus ji mokėsi Juilliard muzikos mokykloje ir Hunter Kolegijoje New Yorke. Tai, kaip matome, Angelė Kiaušaitė turi neeilinį muzikos talentą.

Programai pasibaigus svečiai bus pavaišinti gardžia šilta vakariene, o po jos seks linksma muzika ir šokiai grojant Ambassadors orkestrui. Minėjimui vadovaus Vytautas Abraitis. Bilietai gaunami Lietuvių Laisvės Salėje, o taipgi pas Vytautą Abraitį, Praną Damijonaitį, Vincą Misiūną, Juliją Veblaitį, Petrą Lanį, Petrą Mačiulaitį ir Joną Švedą. Rengėjai tikisi ir laukia, kad tautiečiai į šį minėjimą gausiai atsilankys tiek iš Elizabetho, tiek iš kitų apylinkių. Taigi spalio mėn. 1 dieną visi keliai tesuveda mus į 269 Second Street Tautos minėjimą Elizabetho, kuris įvyks 7 val. vakaro. Iki pasimatymo!

• **Petras Lanys**, judrus ir darbštus ALT S-gos Elizabetho skyriaus valdybos narys, yra sunegalavęs ir šiuo metu guli Plainfieldo ligoninėje, kur ruošiasi operacijai. Atrodo, kad jam teks keletą savaičių gydytis, kol galiutinai sustiprės. Linkėtina Petrai gerai pagyti ir vėl įsijungti į aktyviųjų lietuvių eiles. (jpv)

Wanted Journeymen or 1st Class Skilled AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS. EXPERIENCE NECESSARY. ACME GRIDLEY and CONEMATIC. Paid vacation, retirement plan, Blue Cross insurance, including major medical, life insurance, seven paid holidays, bonus to employee of the month, and employee of the year. Top wages paid for this area. We are an equal opportunity employer.
SMITHS CREEK PRODUCTS CORP.
321 CARLETON AVENUE
MARYSVILLE, MI. 48040
313-364-5400 (35-45)

Už VIENĄ dolerį siuntinėsim Dirvą iki šių metų galo!

Norėdami praplėsti skaitytojų ratą ir supažindinti su Dirva tuos, kurie jos neskaity, nutarėme naujiems skaitytojams iki 1978 m. sausio 1 d. siuntinėti Dirvą tik už 1 dolerį.

Be abejo, Jūs turite pažįstamų kurie iki šiam laikui Dirvos neskaitytė — užprenumeruokit jiems susipažinimui už dolerį! Gal jiems patiks Dirva ir kitais metais patys taps jos skaitytojais.

Jei kiekvienas atsiųs tik vieną adresą — Dirvos skaitytojų padvigubės ir laikraštis sustiprės.

— I Š K I R P T I —

DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu ..... dol. ir prašau siuntinėti Dirvą nuo šios dienos iki 1978 m. sausio 1 d. už 1 dol. šiems asmenims:

Pavardė ir vardas .....

Adresas .....

Pavardė ir vardas .....

Adresas .....

š. m. rugsėjo mėn. 17 d. 8 val. 30 min. ryto šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, 211 Ripley Pl., Elizabetho, N. J. bus aukojamos Mišios

A. A.

STANISLOVO LUKOŠEVIČIAUS

intencija. Po Mišių bus paminklo šventinimas St. James Cemetary, Woodbridge, N. J. Pusryčiai — Lietuvių Laisvės Svetainėje, 269 Second Street, Elizabetho, N. J.

Giminės kviečia bičiulius, draugus ir pažįstamus dalyvauti.